

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I
INFRASTRUKTURE

Zagreb, studeni 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2015.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2015.	18
III.	MIŠLJENJE	33

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/16-01/12
URBROJ: 613-02-01-16-6

Zagreb, 10. studeni 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 5. travnja do 10. studenoga 2016.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Prema odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13), Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: unutarnji i međunarodni pomorski, nautički, cestovni, željeznički, zračni i poštanski promet; promet žičarama, uspinjačama i vučnicama te na unutarnjim vodama s infrastrukturom tih vidova prometa; planiranje, izradu i provedbu strateških dokumenata i projekata prometne infrastrukture; morske luke, pomorsko dobro, zaštitu mora od onečišćenja s brodova; pomorsko osiguranje i pomorske agencije; luke na unutarnjim plovnim putovima; kopnene robno - transportne centre; zračne luke; prijevozna sredstva; inspekcijske poslove iz svoje nadležnosti; elektroničke komunikacije i poštu, informacijsko društvo i poštanske usluge; pripremanje nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa iz područja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, predlaganje strategija, studija, smjernica i programa razvoja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH), predlaganje mjera i planova za razvoj i poboljšanje stanja u navedenim područjima, predlaganje projekata i programa razvoja informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) i uslugu informacijskog društva, pripremu prijedloga mjera i planova za poticanje razvoja i poboljšanje stanja na tržištu ICT usluga, aplikacija i proizvoda te u ICT infrastrukturi, pružanje stručne potpore u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti zakonodavstva RH s pravnom stečevinom Europske unije (dalje u tekstu: EU). Nadalje, Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na: organiziranje izrade strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa za sve vidove prometa od posebnog značenja za RH i pripremanje prijedloga Vladi RH za njihovo odobravanje i provedbu, organiziranje odgovarajućih velikih infrastrukturnih investicijskih radova u izgradnji objekata i uređaja prometne infrastrukture (osim njihove rekonstrukcije i održavanja); stručne poslove koji se odnose na pokretanje, usklađivanje i nadzor poslova određenih aktima i propisima kojima se uređuje ukupni razvitak prometa; poslove koji se odnose na sudjelovanje RH u radu tijela EU u područjima iz svoje nadležnosti i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonima.

Sredinom listopada 2016. stupio je na snagu novi Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16), prema kojem Ministarstvo nastavlja s radom sukladno ustrojstvu i djelokrugu propisanom ovim Zakonom, kao Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Poslovi iz djelokruga Ministarstva u 2015. su obavljani na 87 lokacija: dvije u Zagrebu, 12 lučkih kapetanija i 73 ispostave lučkih kapetanija. Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (Narodne novine 27/12, 36/12, 79/13 i 65/15), Ministarstvo ima jedanaest ustrojstvenih jedinica: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Upravu pomorske i unutarnje plovidbe, brodarstva, luka i pomorskog dobra, Upravu sigurnosti plovidbe, Upravu cestovnog i željezničkog prometa i infrastrukture, Upravu zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte, Upravu prometne inspekcije, Upravu za proračun i financije, Upravu za fondove EU, Samostalnu službu za odnose s javnošću te Samostalnu službu za unutarnju reviziju. Uredbom iz 2015. ustrojena je Samostalna služba za europske poslove, a Samostalna služba za odnose s javnošću je izgubila status samostalne organizacijske jedinice. Navedenom Uredbom, umjesto 1 035 predviđeno je 998 zaposlenika. Koncem 2014. u Ministarstvu je bilo 687 zaposlenika, a koncem 2015. je bilo 716 zaposlenika.

Državnim proračunom za 2015., u razdjelu Ministarstva su, osim za poslovanje ustrojstvenih jedinica Ministarstva, planirana i sredstva u iznosu 368.145.000,00 kn za poslovanje Agencije za obalni linijski promet, Agencije za vodne putove, Agencije za sigurnost željezničkog prometa i Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu te Hrvatskog hidrografskog instituta.

Navedene agencije i Institut su samostalne pravne osobe te njihovi financijski izvještaji i poslovanje nisu obuhvaćeni financijskom revizijom Ministarstva.

Zakonski predstavnik Ministarstva do 21. siječnja 2016. je bio dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, a od 22. siječnja 2016., zakonski predstavnik je Oleg Butković, dipl. ing.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2015. je iznosio 5.556.494.749,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna te preraspodjelama po odlukama ministra financija, financijski plan je smanjen za 126.010.053,00 kn ili 2,3 % te iznosi 5.430.484.696,00 kn. Izvori financiranja su prihodi iz državnog proračuna, vlastiti prihodi, pomoći EU, donacije i drugi izvori.

Rashodi su planirani za provođenje deset programa, od čega su vrijednosno značajniji Razvoj sustava cestovnog prometa u iznosu 2.662.800.604,00 kn ili 49,0 % planiranih sredstava, Razvoj sustava željezničkog prometa u iznosu 1.496.519.711,00 kn ili 27,6 %, Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova EU u iznosu 434.697.000,00 kn ili 8,0 %, Razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštita morskog okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata u iznosu 390.860.000,00 kn ili 7,2 %, Razvoj sustava zračnog prometa u iznosu 163.103.000,00 kn ili 3,0 %, Sigurnost pomorskog prometa u iznosu 93.759.500,00 kn ili 1,7 % te program Upravljanje na području prometne politike u iznosu 85.360.677,00 kn ili 1,6 % planiranih sredstava. U okviru programa planirano je provođenje 54 aktivnosti, 27 kapitalnih projekata i 16 tekućih projekata.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2016. u iznosu 5.800.367.824,00 kn te za 2017. u iznosu 7.096.545.832,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke. Financijski izvještaji su dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 5.139.918.444,00 kn, što je za 46.105.460,00 kn ili 0,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2015. ostvareni za 290.566.252,00 kn ili 5,4 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	5.106.480.135,00	4.939.165.182,00	96,7
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	34.211.106,00	43.384.651,00	126,8
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	363.523,00	24.983.963,00	6 872,7
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	44.969.140,00	132.384.648,00	294,4
	Ukupno	5.186.023.904,00	5.139.918.444,00	99,1

Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su iz proračuna koji čine 96,1 % ukupnih prihoda. Odnose se na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 4.902.369.526,00 kn, za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 8.915.207,00 kn i za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 27.880.449,00 kn.

U okviru prihoda za financiranje rashoda poslovanja, vrijednosno su značajniji prihodi od naknada u cijeni goriva u iznosu 2.646.877.000,00 kn (namijenjeni za financiranje poslovanja društava Hrvatske ceste d.o.o. u iznosu 1.760.000.000,00 kn, Hrvatske autoceste d.o.o. u iznosu 446.877.000,00 kn i HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu 440.000.000,00 kn), prihodi za financiranje održavanja željezničke infrastrukture i regulacije prometa u iznosu 516.000.000,00 kn, za poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu 498.325.000,00 kn, provedbu ugovora o koncesiji Jadranske autoceste (BINA ISTRA) u iznosu 278.528.990,00 kn, izgradnju trajektne luke Gaženica u iznosu 160.128.412,00 kn, za financiranje očuvanja prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni promet) u iznosu 91.545.073,00 kn, za naknade za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga u iznosu 81.796.754,00 kn, provedbu ugovora o koncesiji za Autocestu Zagreb - Macelj d.o.o. u iznosu 56.245.734,00 kn te za provedbu ugovora o koncesiji za Autocestu Rijeka - Zagreb d.d. u iznosu 48.015.439,00 kn.

Prema Zakonu o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14), naknada koja pripada Hrvatskim cestama d.o.o., uplaćuje se po litri naplaćene trošarine na energente u iznosu 0,80 kn i Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu 0,20 kn, a na temelju odredbi Zakona o željeznici (Narodne novine 94/13 i 148/13), HŽ Infrastrukturi d.o.o. se uplaćuje 0,20 kn.

Prihodi iz proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine najvećim dijelom u iznosu 4.944.247,00 kn se odnose na prihode za financiranje aktivnosti Sigurnost pomorskog prometa (ulaganje u računalne programe, licence i ostala nematerijalna prava u iznosu 2.768.063,00 kn, dodatna ulaganja na prijevoznim sredstvima u iznosu 1.333.060,00 kn te nabavu namještaja i druge opreme u iznosu 843.124,0 kn) i Informatizaciju Ministarstva u iznosu 2.405.776,00 kn.

Prihodi iz proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova se odnose na dani zajam koncesionaru Autoceste Zagreb - Macelj, na temelju Garancije za pad prometa (TSCA).

Prihodi od prodaje proizvoda i robe, pruženih usluga i prihodi od donacija se odnose na tekuće donacije od trgovačkih društava u iznosu 43.359.698,00 kn, prihode od usluga u iznosu 20.056,00 kn (po presudi za zakup poslovnog prostora) te kapitalne donacije u iznosu 4.897,00 kn (printer i namještaj koje su Ministarstvu darovala dva društva).

Prihodi od tekućih donacija u iznosu 43.359.698,00 kn, ostvareni su od društva Zračna luka Zagreb d.o.o. vezano uz provedbu Ugovora o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb. Prema navedenom Ugovoru, RH je preuzela obveze financiranja dijela troškova usluge nezavisnog inženjera, izvođenja radova izvan koncesijskog područja te projektiranja i izgradnje unutar koncesijskog područja sustava oborinske odvodnje, koje u skladu sa Zaključkom Vlade RH iz srpnja 2014. i Sporazumom Ministarstva i Zračne luka Zagreb d.o.o., plaća Zračna luka Zagreb d.o.o., a Ministarstvo u istom iznosu evidentira prihode od donacija i rashode za navedene namjene.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su u 2015. ostvareni u iznosu 24.983.963,00 kn i veći su za 24.620.440,00 kn od ostvarenih u 2014. kada su iznosili 363.523,00 kn. U cijelosti se odnose na prihode po posebnim propisima, od čega se na namjenske prihode za sigurnost plovidbe odnosi 17.485.767,00 kn (za sigurnost pomorskog prometa 8.742.884,00 kn, opremanje lučkih kapetanija plovilima, vozilima, uređajima i ostalom opremom 6.294.876,00 kn te uspostavu sustava za nadzor i upravljanje pomorskim prometom u RH - VTS Sustav 2.448.007,00 kn), a na ostale nespomenute prihode 7.498.196,00 kn (namjenski prihodi ostvareni od svjedodžbi za pomorce, za troškove izobrazbe pomoraca, odnosno organizaciju i održavanje ispita za pomorce 6.648.080,00 kn te od uplata doprinosa osobama koje u Ministarstvu rade bez zasnivanja radnog odnosa 850.116,00 kn).

Do značajnog porasta prihoda po posebnim propisima u 2015. je došlo zbog toga što je u ožujku 2015. donesen Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika (Narodne novine 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15), prema kojemu su izmjenama i dopunama pojedinih članaka (članka 50., 51. i 132.) utvrđene obveze plaćanja naknade za sigurnost plovidbe i naknade vezane uz izobrazbu pomoraca, za koje je određeno da su prihod državnog proračuna, od čega je 50,0 % namjenski prihod Ministarstva. Na temelju odredbi Pomorskog zakonika, ministar je donio odluku o korištenju namjenskih prihoda ostvarenih u 2015.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, odnose se na tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu 132.141.135,00 kn i tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu 243.513,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu 131.314.850,00 kn se odnose na prihode za podmirenje obveza u provođenju projekata iz Operativnog programa Promet (od čega su značajniji za Zračni promet u iznosu 105.995.536,00 kn, Cestovni promet u iznosu 16.977.805,00 kn i za Tehničku pomoć EU, za zaposlene i materijalne rashode u iznosu 7.263.763,00 kn). Za podmirenje obveza u provođenju navedenih projekata planirana su sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj za 2015. u iznosu 338.654.500,00 kn, a u poslovnim knjigama Ministarstva navedeni prihodi su evidentirani u iznosu 131.314.850,00 kn, što je 38,8 % od plana.

Ministarstvo je navelo više razloga zbog čega su povučena sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj znatno manja od planiranih, odnosno zbog čega su projekti djelomično realizirani.

Tako se, između ostalih, navode sljedeći razlozi: kašnjenje u dostavi projektne dokumentacije od strane konzultanata, utvrđene nepravilnosti u izvedbi radova, nedovršena izrada projektne dokumentacije, produženje provedbe projekata zbog rješavanja spora s angažiranim osobama za izradu projektne dokumentacije, poništenje odluka o odabiru izvođača radova od Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, poništeni postupci nabave, kašnjenje u proceduri izrade studije izvodljivosti, produženju procedure kontrole troškova te kašnjenju u provođenju postupaka javne nabave.

Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu 243.513,00 kn, odnose se na sredstva koje je doznačio Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za podmirenje obveze prema Energetskom institutu Hrvoje Požar, vezano uz izradu stručnih podloga za utvrđivanje nacrt Nacionalnog okvira politike (NOP) za implementaciju Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 5.300.687.556,00 kn, što je za 124.721.166,00 kn ili 2,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci za 2015. su ostvareni za 129.797.140,00 kn ili 2,4 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	82.640.785,00	84.563.251,00	102,3
2.	Materijalni rashodi	89.986.016,00	100.570.539,00	111,8
3.	Financijski rashodi	92.927,00	3.161.799,00	3 402,5
4.	Subvencije	1.186.378.010,00	1.044.870.600,00	88,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.739.197.117,00	1.900.066.220,00	109,2
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	78.431.885,00	48.336.881,00	61,6
7.	Ostali rashodi	1.946.613.523,00	2.079.028.238,00	106,8
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	14.104.127,00	12.209.579,00	86,6
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	38.522.000,00	27.880.449,00	72,4
	Ukupno	5.175.966.390,00	5.300.687.556,00	102,4
	Višak prihoda	10.057.514,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	160.769.112,00	-

Manjak prihoda za 2015. je iskazan u iznosu 160.769.112,00 kn. S obzirom da je preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja evidentiran u iznosu 88.841.226,00 kn, manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju, iskazan koncem 2015. iznosi 249.610.338,00 kn.

Ostvareni rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 70.899.491,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 12.195.018,00 kn te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi djeci, otpremnine, naknade za smrtni slučaj i rođenje djeteta te razne pomoći) u iznosu 1.468.742,00 kn.

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 100.570.539,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, veći su za 10.584.523,00 kn ili 11,8 %, uglavnom zbog značajnog porasta rashoda za intelektualne i osobne usluge u iznosu 10.710.270,00 kn ili 71,9 %, dok su s druge strane najviše smanjeni rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 2.250.723,00 kn ili 12,3 %.

Vrijednosno najznačajniji materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 70.909.572,00 kn (od toga za intelektualne i osobne usluge 25.597.316,00 kn, za usluge tekućeg i investicijskog održavanja 16.104.561,00 kn, zakupnine i najamnine 8.759.363,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza 7.696.763,00 kn i računalne usluge 6.985.244,00 kn), naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu 9.742.259,00 kn, materijal i energiju u iznosu 9.246.232,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 6.351.343,00 kn (značajniji su za službena putovanja u iznosu 3.170.844,00 kn i naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu 2.854.901,00 kn) te članarine u iznosu 2.996.496,00 kn.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge, vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu 11.366.744,00 kn, odnose se na usluge savjetnika za pripremu kapitalnog projekta Monetizacija javnog duga vezano uz autoceste kojima upravljaju i gospodare Hrvatske autoceste d.o.o. i Autocesta Rijeka - Zagreb d.d.

Početak kolovoza 2012., Vlada RH je donijela Odluku o provedbi postupka odabira savjetnika za usluge monetizacije javnog duga vezanog uz društva Hrvatske autoceste d.o.o. i Autocesta Rijeka - Zagreb d.d., prema kojoj će Ministarstvo provesti postupak odabira savjetnika, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Početkom srpnja 2013. donijela je Odluku kojom je dana suglasnost Ministarstvu na prijedlog modela monetizacije javnog duga kroz dodjelu koncesije za upravljanje i održavanje autocesta. Postupak provedbe davanja koncesije (pregovarački postupak javne nabave s prethodnom objavom) je započeo u rujnu 2013., donošenjem Odluke o osnivanju Stručnog povjerenstva za koncesiju. Sredinom travnja 2015. Vlada RH je donijela Odluku o prestanku važenja Odluke o davanju suglasnosti na prijedlog modela monetizacije javnog duga kroz dodjelu koncesije za upravljanje i održavanje autocesta, odnosno odustala je od dodijele navedene koncesije zbog postojanja mogućnosti da se nakon raspisivanja i provedbe referendumima onemogućiti nastavak monetizacije javnog duga po predloženom koncesijskom modelu. Na temelju navedene Odluke te odredbe članka 100. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, Ministarstvo je koncem travnja 2015. donijelo Odluku o poništenju postupka davanja koncesije za upravljanje i održavanje hrvatskih autocesta. U razdoblju od 2013. do 2015. ostvareni su rashodi Ministarstva za usluge savjetnika te pravne usluge za potrebe provedbe projekta monetizacije u ukupnom iznosu 16.282.021,00 kn, od čega se na usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja odnosi 12.009.331,00 kn, a na ostale intelektualne usluge 4.272.690,00 kn. Od ukupnih rashoda, u 2013. je ostvareno 3.937.500,00 kn, u 2014. je ostvareno 977.777,00 kn, a 11.366.744,00 kn u 2015.

Odredbama članaka 4. i 5. Zakona o koncesijama (Narodne novine 143/12) je propisano da davatelj koncesije može biti Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, tijela državne uprave, u ime Republike Hrvatske te da Hrvatski sabor može na prijedlog Vlade Republike Hrvatske proglasiti određenu koncesiju strateškim interesom Republike Hrvatske, što se uređuje donošenjem posebnog zakona. Ustavni sud RH je u postupku pokrenutom na zahtjev Hrvatskog sabora, u vezi sa zahtjevom Organizacijskog odbora za izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referendumima o uređenju pitanja davanja hrvatskih autocesta u koncesiju, koncem travnja 2015. donio Odluku, prema kojoj bi Vlada RH prije pokretanja postupka davanja ovakve koncesije bila dužna pripremiti prijedlog posebnog zakona u kojem bi predložila Hrvatskom saboru da koncesiju za javne usluge upravljanja izgrađenim autocestama i njihovog održavanja proglasi strateškim interesom RH.

U posebnom zakonu bi trebalo utvrditi i temeljne ciljeve te ključne parametre planiranog pravnog posla. Na taj bi se način dala mogućnost Hrvatskom saboru da u demokratskoj parlamentarnoj proceduri, uz prethodnu provedenu javnu raspravu, pravodobno odluči o prihvatljivosti tog pravnog posla s aspekta javnog interesa, a ujedno bi bile ispunjene i zakonske pretpostavke za ugovaranje sigurnosnih mehanizama za očuvanje javnog interesa.

Financijski rashodi su u 2015. ostvareni u iznosu 3.161.799,00 kn te su za 3.068.872,00 kn veći nego prethodne godine, kada su iznosili 92.927,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji financijski rashodi za 2015. u iznosu 3.152.812,00 kn (99,7 % ovih rashoda) su ostvareni za zatezne kamate, od čega se na obveze po sudskim sporovima odnosi 3.144.241,00 kn, što je isplaćeno po pravomoćnim sudskim presudama jednoj pravnoj osobi (Hrvatskom lovačkom savezu) u iznosu 2.845.460,00 kn i fizičkoj osobi u iznosu 298.781,00 kn.

Rashodi za subvencije su ostvareni u 2015. u iznosu 1.044.870.600,00 kn i čine 19,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Manji su za 141.507.410,00 kn ili 11,9 % nego u 2014., a za 343.798.504,00 kn ili 26,5 % nego u 2013., što ukazuje na stalni godišnji pad rashoda za subvencije. Odnose se na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 665.936.733,00 kn i trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 378.933.867,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru ostvareni su za poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu 498.325.000,00 kn, obavljanje univerzalne poštanske usluge (naknada poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje univerzalne poštanske usluge) u iznosu 81.796.754,00 kn i očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni promet) u iznosu 80.407.750,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora ostvareni su za provedbu tri ugovora o koncesijama autocesta, od čega za Bina-Istru (Jadranske autoceste) u iznosu 277.853.671,00 kn (za standardne troškove koncesionara, troškove upravljanja i održavanja 142 km autoceste na Istarskom ipsilonu, izvanredno održavanja tunela Učka, obnavljanje autoceste te otplatu kredita), Autocestu Zagreb – Macelj u iznosu 55.583.504,00 kn (za plaćanje financijskog doprinosa na ime povrata koncesionaru poreza na dodanu vrijednost na naplaćenu cestarinu i na ime naknade 56,0 % od iznosa cestarine za I., II., III. i IV. skupinu vozila koja voze na dionici Mokrice – Krapina, a temeljem Sporazuma o cestarini iz veljače i rujna 2006.) i Autocestu Rijeka - Zagreb u iznosu 31.934.143,00 kn (za naknadu troškova koncesionaru za održavanja obilaznice Grada Rijeke te sufinanciranje mostarine Mosta Krk).

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u 2015. u iznosu 1.900.066.220,00 kn i čine 35,8 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 1.882.736.378,00 kn i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu 17.329.842,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 160.869.103,00 kn ili 9,2 %.

U okviru pomoći unutar općeg proračuna, najveći dio u iznosu 1.879.306.157,00 kn se odnosi na naknade u cijeni goriva društvu Hrvatske ceste d.o.o., koje su u odnosu na 2014. veće za 141.583.999,00 kn ili 8,1 %. Na temelju odredbi Zakona o cestama, naknada u cijeni goriva je namjenski prihod navedenog društva, a namijenjena je za financiranje građenja i održavanja javnih cesta.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava su u 2015. ostvarene u iznosu 17.329.842,00 kn, a u 2014. nije bilo navedenih rashoda. Odnose se na pomoći za provođenje aktivnosti Operativni program Promet (vezano uz Cestovni promet), a korisnici sredstava su izvanproračunski korisnici državnog proračuna, gradski proračuni, županijski proračuni i izvanproračunski korisnici županijskih, gradskih i općinskih proračuna.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu 16.485.586,00 kn se odnose na projekt Most kopno – otok Čiovo, dok se drugi rashodi odnose na razne prometne studije (studije izvodljivosti, studija za zaobilaznicu Vodica, studija prometnog razvoja županije, ekološke studije, planovi razvoja riječkog prometa, master plan grada Vinkovci i drugo).

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 48.336.881,00 kn, odnose se na naknade za upotrebu javnih cesta i cestarine za najteže invalide u iznosu 27.788.335,00 kn, sufinanciranje mostarine Mosta Krk koncesionaru Autoceste Rijeka - Zagreb za vozila u vlasništvu fizičkih osoba koje imaju prebivalište na otoku u iznosu 16.081.296,00 kn te stipendije i školarine u iznosu 4.467.250,00 kn (redovnih učenika i studenata srednjih pomorskih škola i pomorskih fakulteta 4.134.000,00 kn, iz područja unutarnje plovidbe 325.200,00 kn, te zaposlenika Ministarstva 8.050,00 kn).

Ostali rashodi su u 2015. ostvareni u iznosu 2.079.028.238,00 kn i čine 39,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kapitalne pomoći u iznosu 1.591.469.068,00 kn, tekuće donacije u iznosu 273.428.268,00 kn, kapitalne donacije neprofitnim organizacijama u iznosu 105.948.013,00 kn, prijenose EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna u iznosu 106.376.829,00 kn i naknade šteta pravnim i fizičkim osobama u iznosu 1.806.060,00 kn.

U odnosu na 2014. ostali rashodi su veći za 132.414.715,00 kn ili 6,8 %, uglavnom zbog povećanja kapitalnih pomoći za 76.042.298,00 kn ili 5,0 % (povećani su rashodi naknade u cijeni goriva za 74.906.966,00 kn) i prijenosa EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna za 71.989.198,00 kn ili 209,3 % (izdvajanje sredstava za Zračnu luku Dubrovnik), dok su kapitalne donacije manje za 35.519.628,00 kn ili 25,1 % (uglavnom zbog smanjenja donacija za izgradnju trajektne luke Gaženica, dok su pojedine donacije veće).

Vrijednosno značajniji rashodi za kapitalne pomoći su ostvareni za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa u iznosu 516.000.000,00 kn, naknade u cijeni goriva društvu Hrvatske autoceste d.o.o. u iznosu 469.855.267,00 kn, naknade u cijeni goriva društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu 469.855.267,00 kn, provedbu ugovora o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb u iznosu 43.039.694,00 kn (financirano donacijom Zračne luke Zagreb d.o.o.), modernizaciju željezničkih vozila u iznosu 39.000.000,00 kn te za provedbu Operativnog programa Promet u ukupnom iznosu 36.555.194,00 kn (od čega za zračni 26.555.194,00 kn, a za željeznički 10.000.000,00 kn).

Vrijednosno značajniji rashodi za tekuće donacije su ostvareni za izgradnju trajektne luke Gaženica u iznosu 157.643.454,00 kn (za sufinanciranje obveza za otplatu zajmova, prema tri banke, plaćanja poreza na dodanu vrijednost na radove i usluge za provedbu projekta, projektiranje i drugo), potporu Lučkoj upravi Rijeka za otplatu zajmova u iznosu 44.569.327,00 kn (za zajam Svjetske banke, za projekt obnove riječkog prometnog pravca 41.569.327,00 kn i za zajam Fonda gospodarskog razvitka i suradnje 3.000.000,00 kn, u cilju realizacije projekta Samsung, za nabavu lučke opreme), potporu Lučkoj upravi Ploče za otplatu zajma Svjetske banke - Projekt integracije trgovine i transporta u iznosu 42.248.021,00 kn (za izgradnju lučke infrastrukture), te za potporu Lučkoj upravi Dubrovnik za otplatu zajma Europske banke za obnovu i razvitak u iznosu 14.000.000,00 kn (za projekt izgradnje lučke infrastrukture - domaća komponenta).

Vrijednosno značajniji rashodi za kapitalne donacije su ostvareni za potporu Lučkoj upravi Rijeka za otplatu zajma Svjetske banke u iznosu 37.498.646,00 kn (za projekt obnove riječkog prometnog pravca), potporu Lučkoj upravi Ploče za realizaciju Projekta integracije trgovine i transporta u iznosu 25.000.000,00 kn (vezano uz izgradnju lučke infrastrukture), za sanacije i rekonstrukcije objekata podgradnje i nadgradnje u lukama otvorenim za javni promet od županijskog i lokalnog značaja te obnovu i izgradnju ribarske infrastrukture u iznosu 23.000.000,00 kn (sufinancirano je deset projekata u nadležnosti županijskih lučkih uprava) te za izgradnju vanjskih vezova na glavnom lukobranu u gradskoj luci Split u iznosu 12.035.000,00 kn.

Rashodi za prijenose EU sredstava subjektima izvan općeg proračuna u iznosu 106.376.829,00 kn se odnose na provedbu Operativnog programa Promet, od čega su kapitalni prijenosi u iznosu 105.995.536,00 kn za Zračnu luku Dubrovnik, a 381.293,00 kn su tekući prijenosi vezani uz financiranje planova razvoja i studija izvodljivosti za cestovni promet, lučke uprave i zračne luke (studija izvodljivosti za Lučku upravu Dubrovnik 166.500,00 kn, podmirenje troškova i upravljanja projektom Masterplan prometnog razvoja grada Osijeka i Osječko baranjske županije 109.389,00 kn, studija razvoja Zračne luke Pula u iznosu 61.200,00 kn i drugo u iznosu 44.204,00 kn).

Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama u iznosu 1.806.060,00 kn se odnose na naknadu štete fizičkoj osobi u skladu s donesenom sudskom presudom vezano uz prava na pomorskom dobru.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu 12.209.579,00 kn, odnose se na ulaganja u računalne programe u iznosu 4.704.448,00 kn (od čega za sigurnost plovidbe 4.447.635,00 kn), rashode za postrojenja i opremu u iznosu 4.207.211,00 kn (najviše za informatizaciju 1.627.239,00 kn, sigurnost plovidbe 1.081.770,00 kn te VTS Sustav – Uspostavu nadzora plovidbe i sustava radioveza za područje pomorskog prometa 915.807,00 kn), za licence i drugu nematerijalnu imovinu u iznosu 1.964.860,00 kn (od čega za IPA Adriatic - Balmas Projekt 606.200,00 kn, informatizaciju 557.473,00 kn, sigurnost plovidbe 402.062,00 kn i Operativni program Promet 399.125,00 kn) te dodatna ulaganja na prijevoznim sredstvima u iznosu 1.333.060,00 kn (nabava i ugradnja brodskih motora na plovilima lučkih kapetanija).

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova su u 2015. ostvareni u iznosu 27.880.449,00 kn i manji su za 10.641.551,00 kn ili 27,6 % u odnosu na 2014. (kada su bili ostvareni u iznosu 38.522.000,00 kn). Odnose se na dane zajmove trgovačkom društvu izvan javnog sektora. Ostvareni su za provođenje ugovora o koncesiji – Autocesta Zagreb – Macelj, na temelju kojeg je Ministarstvo navedena sredstva isplatilo koncesionaru za Garanciju za pad prometa (TSCA.)

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 540.769.931,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	165.303.389,00	150.880.621,00	91,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	2.139.387,00	2.139.387,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	74.935.380,00	74.276.273,00	99,1
1.3.	Postrojenja i oprema	33.485.180,00	27.758.590,00	82,9
1.4.	Prijevozna sredstva	23.725.658,00	16.799.881,00	70,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	11.041.626,00	10.540.751,00	95,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	19.976.158,00	19.365.739,00	96,9
2.	Financijska imovina	224.139.190,00	389.889.310,00	173,9
2.1.	Novčana sredstva	13.217,00	1,00	0,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	4.719.240,00	173.197.278,00	3 670,0
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	131.759.428,00	134.366.433,00	102,0
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	43.355.600,00	0,00	0,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	36.856.699,00	74.086.716,00	201,0
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	7.435.006,00	8.238.882,00	110,8
Ukupno imovina		389.442.579,00	540.769.931,00	138,9
3.	Obveze	121.668.158,00	448.466.958,00	368,6
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	121.667.259,00	448.456.613,00	368,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	899,00	10.345,00	1 150,7
4.	Vlastiti izvori	267.774.421,00	92.302.973,00	34,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		389.442.579,00	540.769.931,00	138,9
Izvanbilančni zapisi		158.259.942,00	184.718.985,00	116,7

Vrijednost ukupne imovine koncem 2015. je veća za 151.327.352,00 kn ili 38,9 % u odnosu na početak godine kada je iznosila 389.442.579,00 kn. Vrijednosno najznačajnija povećanja se odnose na ostala potraživanja u iznosu 168.461.988,00 kn (od čega je porast potraživanja za dane predujmove za EU projekte 147.401.523,00 kn) i potraživanja od naknada za koncesije u iznosu 21.030.811,00 kn, a smanjene su dionice i udjeli u glavnici za 43.355.600,00 kn (zbog prijenosa udjela u Autocesti Zagreb - Macelj na Državni ured za upravljanje državnom imovinom).

Nefinancijska imovina je za 14.422.768,00 kn ili 8,7 % manja u odnosu na vrijednost početkom godine zbog većeg ispravka vrijednosti, kao i rashoda i darovanja imovine manje vrijednosti. Nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na izradu stručnih studija, strategija i projekata, a druga nefinancijska imovina se odnosi na licence 9.778.531,00 kn, ulaganja u računalne programe i znanstvene radove u iznosu 9.556.383,00 kn, te umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti 30.825,00 kn.

Financijska imovina koncem 2015. je za 165.750.120,00 kn ili 73,9 % veća u odnosu na vrijednost početkom godine (kada je iznosila 224.139.190,00 kn), zbog povećanja potraživanja, dok su dionice i udjeli u glavnici kao i novčana sredstva smanjeni.

Ukupna potraživanja koncem 2015. su iskazana u iznosu 381.650.427,00 kn i veća su za 208.315.060,00 kn ili 120,2 % u odnosu na početak 2015.

Odnose se na jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 173.197.278,00 kn, dane zajmove u iznosu 134.366.433,00 kn i prihode poslovanja u iznosu 74.086.716,00 kn. Povećana su potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo za 168.478.038,00 kn, za prihode poslovanja za 37.230.017,00 kn ili 101,0 % te za dane zajmove za 2.607.005,00 kn ili 2,0 %. Od ukupnih potraživanja koncem 2015., dospjelo je 79.193.974,00 kn. Do svibnja 2016. naplaćeno je 19.962.137,00 kn te su dospjela nenaplaćena potraživanja iznosila 59.231.837,00 kn. Odnose se na potraživanja za tuđe prihode – koncesije u iznosu 55.921.743,00 kn, potraživanja za nenamjenski utrošena sredstva u iznosu 2.599.541,00 kn (koja su utužena, ali još nije donesena presuda), potraživanja po izlaznim računima za obavljene usluge u iznosu 695.326,00 kn (postoji sudska presuda i provodi se ovrha na računu dužnika putem mjesečnih otplata) te potraživanja od Porezne uprave za isplatu po konačnom obračunu poreza na dohodak i više plaćene doprinose u iznosu 15.227,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo, odnose se na dane predujmove za EU projekte u iznosu 147.401.523,00 kn (od čega društvu HŽ infrastruktura d.o.o. 66.819.937,00 kn, društvima Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. ukupno 58.287.694,00 kn te Zračnoj luci Dubrovnik d.o.o. 22.293.892,00 kn, za provođenje Operativnog programa Promet), za preplaćene naknade u cijeni goriva društvima Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. u ukupnom iznosu 19.852.834,00 kn te druga potraživanja za nenamjenski utrošena sredstva u ukupnom iznosu 2.631.994,00 kn (za poticanje gradnje brodova za hrvatske brodare u iznosu 1.323.918,00 kn, stipendiranje redovnih učenika i studenata pomorstva u iznosu 906.076,00 kn i planove intervencija u iznosu 402.000,00 kn).

Prema obrazloženju iz Bilješki uz financijske izvještaje, Ministarstvo obavlja transfer uplaćenih naknada u cijeni goriva dnevno na temelju obračuna koji dostavlja FINA, a mjesečno se usklađuju doznačeni iznosi po dostavi podataka od strane Carinske uprave. Pri usklađivanju stanja obveza na dan 31. prosinca 2015. s dobavljačima, utvrđeno je da je ranijih godina (2010.) prilikom promjene načina uplate sredstava, jedno društvo (TIFON d.o.o.) pogrešno uplatilo sredstva i da su društva Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. zaprimila pogrešnu uplatu, o kojoj Ministarstvo nije imalo saznanja. Kada se tijekom 2014. usklađivalo stanje obveza s navedenim društvima ova preplata nije bila iskazana. Po zaprimljenoj potvrdi, Ministarstvo je u svojim poslovnim knjigama evidentiralo spomenuta potraživanje od društava u iznosu 19.852.834,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove koncem 2015. se odnose na dva zajma dana koncesionaru Autoceste Zagreb – Macelj d.o.o., na temelju ugovora o koncesiji. Prvi zajam u iznosu 9.246.300 EUR (68.486.130,00 kn) je odobren na temelju Ugovora o zajmu člana društva zaključenom 2008. Odnosi se na pretvaranje dijela udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu koncesionara, u zajam s kamatom u visini 8,0 % godišnje.

Drugi zajam u ukupnom iznosu 65.880.303,00 kn, je dan u 2013. u iznosu 24.751.298,00 kn i u 2014. u iznosu 38.522.000,00 kn te u 2015. u neto iznosu 2.607.005,00 kn (zajam u 2015. je dan u iznosu 27.880.448,00 kn, a na temelju Nagodbe između RH i Autocesta Zagreb - Macelj d.o.o. od 30. siječnja 2015., društvo je vratilo 25.273.443,00 kn), tako da je stanje zajma koncem 2015. iznosilo 65.880.303,00 kn. Ovaj zajam je dan uz kamatu 6,0 % godišnje, a proizlazi iz obveze po Garanciji za pad prometa (TSCA).

Dionice i udjeli u glavnici su koncem 2014. i tijekom 2015. bili iskazani u iznosu 43.355.600,00 kn, a odnose se na vlasnički udjel u društvu Autocesta Zagreb - Macelj d.o.o. u iznosu 43.335.600,00 kn i vlasnički udio u društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu 20.000,00 kn. Koncem 2015. vrijednost dionica i udjela u glavnici nije iskazana, odnosno iznosi 0,00 kn. Ministarstvo je navedene udjele koncem 2015. brisalo iz svojih poslovnih knjiga na temelju dopisa Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom od 1. prosinca 2015., kojim ih obavještavaju da je navedeni Ured u svojim poslovnim knjigama evidentirao spomenute udjele.

Potraživanja za prihode poslovanja koncem 2015. u iznosu 74.086.716,00 kn su veća za 37.230.017,00 kn ili 101,0 % u odnosu na raniju godinu. U najvećem dijelu se odnose na potraživanja za koncesijske naknade u iznosu 55.921.743,00 kn (koja su 2014. i ranije iznosila 34.890.932,00 kn) te potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu 17.421.294,00 kn (koja su ranije iznosila 823.069,00 kn).

Vrijednosno najznačajnija potraživanja po ugovorima o koncesijskoj naknadi (koji su aktivni) se odnose na brodogradilišta iz Splita (Brodosplit brodogradilište d.o.o. i Brodosplit - brodogradilište specijalnih objekata d.o.o.) u iznosu 38.774.896,00 kn i nautički centar iz Šibenika (Nautički centar Prgin, Šibenik) u iznosu 6.378.495,00 kn, za čiju naplatu je od Županijskog državnog odvjetništva zatraženo pokretanje tužbe. Navedena potraživanja su u odnosu na raniju godinu porasla za 21.030.811,00 kn ili 60,3 %. Najznačajnije potraživanje po neaktivnim ugovorima za koncesije koje je evidentirano u iznosu 6.177.797,00 kn se odnosi na brodogradilište u stečaju iz Kraljevice (Brodogradilište Kraljevica d.d.), koje je prijavljeno u stečajnu masu, a koncesija je (na temelju odluke Vlade RH iz rujna 2014. i zaključenog ugovora o prijenosu koncesije iz listopada 2014.) prenesena na drugo društvo, odnosno novog koncesionara (Dalmont d.o.o.).

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode iz proračuna se odnose na potraživanja za uplaćene namjenske prihode i to za: naknade za sigurnost plovidbe u ukupnom iznosu 13.604.856,00 kn (od čega za sigurnost pomorskog prometa 28,4% potraživanja za prihode iz proračuna ili 4.942.075,00 kn, opremanje lučkih kapetanija plovilima, uređajima i ostalom opremom 36,1 % ili 6.294.876,00 kn i VTS sustav – Uspostava nadzora plovidbe i sustava radioveza za praćenje pomorskog prometa 13,6 % ili 2.367.905,00 kn), projekt CEF Tehnička pomoć u iznosu 1.637.604,00 kn te za svjedodžbe pomoraca (za izobrazbu pomoraca) u iznosu 1.281.310,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja se odnose na kontinuirane rashode budućih razdoblja u iznosu 7.637.550,00 kn (obračunane plaće i naknade za prosinac 2015., isplaćene u siječnju 2016. u iznosu 7.107.923,00 kn te obveze za naknade članovima povjerenstava i ugovore o djelu 529.627,00 kn) i unaprijed plaćene rashode budućih razdoblja u iznosu 601.332,00 kn (za članarine i parkirne karte za 2016., najamnine i zakupnine za siječanj 2016. te troškove seminara, odnosno tečaja za četiri osobe).

Ukupne obveze koncem 2015. su za 326.798.800,00 kn ili 268,6 % veće od obveza iskazanih početkom godine (kada su iznosile 121.668.158,00 kn).

Odnose se na obveze temeljem sredstava pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 164.968.195,00 kn (za naknadu u cijeni goriva za Hrvatske ceste d.o.o.), ostale tekuće obveze u iznosu 152.214.572,00 kn (od čega su obveze za povrat u državni proračun za dane predujmove za provođenje Operativnog programa Promet, vezano uz željezničke postaje Gradec, ulaz u Luku Ploče, Most Kopno – Otok Čiovo i za Zračnu luku Dubrovnik 147.401.523,00 kn, a za povrate EU predujmova za provođenje drugih projekata, povrat potpora za gradnju broda, stipendija i druge povrate 4.813.049,00 kn), obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći u iznosu 117.807.731,00 kn (za naknadu u cijeni goriva za Hrvatske autoceste d.o.o. 79.321.386,00 kn i za HŽ Infrastrukturu d.o.o. 32.012.430,00 kn, te provedbu ugovora o koncesiji Zračne luke Zagreb 6.473.915,00 kn), obveze za zaposlene u iznosu 7.275.124,00 kn (bruto plaće, doprinose i naknade), obveze za materijalne rashode u iznosu 4.270.209,00 kn (od čega su 3.120.865,00 kn obveze za usluge), obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 1.864.604,00 kn (za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide) te druge obveze u iznosu 66.523,00 kn (za naknadu cestarine za NATO i EUFOR vozila, nabavu uredske opreme i namještaja i financijske).

Najviše su povećane ostale tekuće obveze za 149.279.080,00 kn ili 5 085,3 %, obveze temeljem sredstava pomoći unutar općeg proračuna za 119.306.157,00 kn ili 261,3 % i obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći za 57.183.237,00 kn ili 94,3 %, a smanjene su obveze za naknade građanima i kućanstvima za 250.772,00 kn ili 11,9 %.

Od ukupno iskazanih obveza koncem 2015., na dospjele se odnosi 268.827.971,00 kn. Sve dospjele obveze su podmirene početkom 2016. Najveći dio dospelih obveza u iznosu 268.435.495,00 kn ili 99,9 % odnosio se na obveze za naknadu u cijeni goriva za tri društva (Hrvatske autoceste d.o.o. 77.989.098,00 kn, Hrvatske ceste d.o.o. 159.766.254,00 kn i HŽ Infrastruktura d.o.o. 30.680.143,00 kn).

Izvanbilančni zapisi su koncem 2015. veći za 26.459.043,00 kn ili 16,7 % od iskazanih koncem 2014., kada su evidentirani u iznosu 158.259.942,00 kn. Odnose se na potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu 57.418.754,00 kn, obveze po primljenim jamstvima u iznosu 105.791.849,00 kn, preplate naknada za koncesije u iznosu 21.004.757,00 kn te na vrijednost tuđe imovine na korištenju u Ministarstvu (automobili) u iznosu 503.625,00 kn.

Potencijalne obveze po sudskim sporovima iskazane su koncem 2015. u iznosu 57.418.754,00 kn, te su za 83.965.553,00 kn ili 59,4 % manje nego početkom godine, kada su iznosile 141.384.307,00 kn. Tijekom godine obveze su povećane ukupno za 8.773.128,00 kn, a smanjene za 92.738.681,00 kn. Povećanje se odnosi na novo evidentirane sporove, iz ranijih godina s fizičkim i pravnim osobama, koji nisu bili ranije evidentirani, u ukupnom iznosu 5.584.160,00 kn te obračunane kamate za 13 sporova iz ranijih godina s društvima, gradovima i fizičkim osobama u ukupnom iznosu 3.188.968,00 kn. Smanjenje se odnosi na tri spora (koji su u 2015. okončani u korist stranaka, odnosno nagodbom) i to: jedan vezan uz provedbu ugovora o koncesiji za Autocestu Zagreb - Macelj u iznosu 87.393.544,00 kn, drugi uz Hrvatski lovački savez (za neplaćanje najamnine) u iznosu 3.283.095,00 kn i treći uz fizičku osobu u iznosu 2.062.042,00 kn (vezano uz pravo fizičke osobe na naknadu za zgradu i dvor na pomorskom dobru).

S koncesionarom, društvom Autoceste Zagreb - Macelj d.o.o., je početkom 2015. zaključena nagodba, prema kojoj je obvezu prema koncesionaru preuzela Državna riznica Ministarstva financija te je evidentirana potencijalna obveza po navedenom sporu brisana iz evidencije Ministarstva.

Po nagodbi, RH priznaje dio tražbine i pristaje isplatiti društvu naknadu u iznosu 69.000.000,00 kn do konca siječnja 2015. (što je izvršilo Ministarstvo financija na teret Proračunske zalihe, u skladu s Rješenjem Vlade RH), te se obvezuje nadoknaditi polovinu stvarnih troškova arbitražnog postupka, u iznosu 662.230,00 kn (što je evidentirano kao rashod Ministarstva na računu za intelektualne i osobne usluge). S druge strane, društvo se obvezalo isplatiti u korist RH u kunsjoj protuvrijednosti 7.253.103,88 EUR (glavnica 6.603.954,75 EUR i kamate 649.149,13 EUR) na ime povrata doprinosa za pad prometa, što je uplaćeno 30. siječnja 2015. na račun državnog proračuna (za glavnica 50.775.622,00 kn i za kamate 4.991.093,00 kn). S obzirom da se povrat glavnice po zajmu odnosi na doprinos uplaćen društvu u 2013. i 2014., a budući da je do 2. travnja 2013. doprinos društvu uplaćivalo Ministarstvo financija, a od 3. travnja 2013. Ministarstvo (što je u poslovnim knjigama evidentiralo kao potraživanja po danim zajmovima), prema uputama i dostavljenoj dokumentaciji Ministarstva financija, za dio uplaćenih sredstava u iznosu 25.273.443,00 kn, Ministarstvo je smanjilo potraživanja prema navedenom društvu, a za drugi dio uplaćenih sredstava, potraživanja prema društvu je smanjilo Ministarstvo financija. Nagodbu je zaključila RH, zastupana po Županijskom državnom odvjetništvu, kojem je Vlada RH dala pozitivno mišljenje za sklapanje nagodbe.

U korist Hrvatskog lovačkog saveza je naplaćena ovrha na teret državnog proračuna, odnosno Ministarstva, u rujnu 2015. te je iznos evidentirane obveze u iznosu 3.283.095,00 kn brisan iz izvanbilančnih zapisa, a stvarni troškovi po sporu iznose ukupno 3.961.875,00 kn, od čega se na naknadu za neplaćeni zakup odnosi 1.014.757,00 kn, na zatezne kamate 2.845.460,00 kn, a na parnični trošak 101.658,00 kn. Postupak se vodio od 1999., a pokrenuo ga je Hrvatski lovački savez, protiv RH (koju je zastupalo Općinsko državno odvjetništvo) vezano uz nepodmireni zakup za poslovni prostor u Zagrebu (Nazorova 63).

Vezano uz spor s fizičkom osobom koji se vodi više od pet godina, naknadno je u rujnu 2015. evidentirana u izvanbilančnim zapisima potencijalna obveza po sporu u iznosu 2.062.042,00 kn, koja je po završetku spora i plaćanju brisana iz izvanbilančnih zapisa u studenome 2015. U svibnju 2014. je donesena presuda i rješenje Općinskog suda u Zadru, prema kojoj je RH dužna platiti tužiteljici naknadu za zgradu i dvor površine 406,0 m² na pomorskom dobru u iznosu 1.806.060,00 kn i troškove spora u iznosu 56.795,00 kn. Po navedenoj presudi, FINA je provela ovrhu u studenome 2015. te je na teret državnog proračuna, odnosno Ministarstva, plaćeno 2.161.635,00 kn (uvećano za zatezne kamate u iznosu 298.780,00 kn).

U okviru potencijalnih obveza po sudskim sporovima iskazanih koncem 2015. u iznosu 57.418.754,00 kn, vrijednosno značajnije se odnose na sudske sporove s općinom Posedarje u iznosu 16.095.574,00 kn (15.372.594,00 kn iz 2014. i 722.980,00 kn iz 2015. za dodane kamate), s društvom Stečajna masa motela Dragun d.o.o. u stečaju u iznosu 14.959.499,00 kn (13.806.821,00 kn iz 2014. i 1.152.678,00 kn za dodane kamate iz 2015.) te s Lukom Šibenik u iznosu 3.512.118,00 kn.

Obveze po primljenim jamstvima koncem 2015. u iznosu 105.791.849,00 kn, za 96.464.787,00 kn ili 1 034,2 % su veće od evidentiranih početkom godine, kada su iznosile 9.327.062,00 kn. Tijekom godine navedene obveze su povećane ukupno za 101.863.275,00 kn, od čega se na obveze za primljena jamstva po ugovorima o koncesiji na pomorskom dobru odnosi 78.486.717,00 kn (za zadužnice 47.589.800,00 kn i bankarske garancije 30.896.917,00 kn), a 23.376.558,00 kn na primljena jamstva vezano uz nabavu roba i usluga za uredno ispunjenje ugovora, odnosno otklanjanja nedostataka u jamstvenim rokovima.

Smanjenje u iznosu 5.398.488,00 kn se odnosi na vraćena jamstva, za ugovore iz ranijih godina kojima je istekao rok.

Najveći dio obveza za primljena jamstva po ugovorima o koncesiji na pomorskom dobru se odnosi na naknadno pribavljena jamstva u 2015. za ugovore o koncesiji koji su bili zaključeni ranijih godina, po nalogu Državnog ureda za reviziju. U tu svrhu Ministarstvo je u studenome 2015. poslalo dopis koncesionarima da dostave navedena jamstva. Veći dio koncesionara je jamstva dostavio.

Preplate naknada za koncesije, odnosno preplate po ugovorima o koncesiji su koncem 2015. iskazane u iznosu 21.004.757,00 kn, te su za 13.646.294,00 kn ili 185,5 % veće nego početkom godine. Povećanje se odnosi na preplate po aktivnim koncesijama za 2015. u iznosu 13.425.962,00 kn i preplate po neaktivnim koncesijama u iznosu 220.332,00 kn.

Vrijednost tuđe imovine na korištenju u Ministarstvu je koncem 2015. za 313.515,00 kn ili 164,9 % veća nego početkom godine (povećanje se odnosi na tri automobila).

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza su korištene sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provjera izvršenja naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina i obveze, prihodi, rashodi i izdaci, koncesije te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuke danih u ranije obavljenim revizijama i koncesije.

1. Izvršenje naloga i preporuke revizije danih u ranije obavljenim revizijama
 - 1.1. Državni ured za reviziju je u ranije obavljenim financijskim revizijama utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predloženu preporuku kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Ministarstvo je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojem nalogu je postupljeno, koji nalog i preporuka je u postupku izvršenja i prema kojem nalogu nije postupljeno.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- Sredinom listopada 2015. na račun državnog proračuna obavljen je povrat neopravdano isplaćene naknade davatelju univerzalne poštanske usluge.

Nalog i preporuka u postupku izvršenja:

- Pokrenuti su postupci pribavljanja instrumenata osiguranja provedbe ugovora o koncesiji za ugovore zaključene u ranijim godinama, odnosno prije stupanja na snagu Zakona o koncesijama iz 2008. te je većina instrumenata osiguranja za navedene ugovore pribavljena.
- Provodi se postupak usklađenja podataka o koncesijama iskazanih u evidencijama Ministarstva s podacima iz Registra koncesija Ministarstva financija.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

- Zaduženja koncesionara i naplate koncesijskih naknada obavljana su na temelju zaključenih ugovora o koncesiji, a koncesionarima nisu dostavljana i zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa, što je obveza propisana odredbom članka 9. Pravilnika o Registru koncesija (Narodne novine 26/13).

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *U vezi primjedbe Državnog ureda za reviziju da Ministarstvo ni tijekom 2015. nije izdavalo račune za dospjele nepodmirene koncesijske naknade, Ministarstvo obrazlaže da se ugovorima o koncesiji pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja, ovlaštenik koncesije obvezuje da uredno plaća davatelju koncesije godišnju naknadu, koja se sastoji od stalnog dijela (koji je određen u fiksnom iznosu u vremenu trajanja koncesije) i promjenjivog dijela (koji se računa u postotku od prihoda ili dobiti, od 2,0 % do 5,0 %, ovisno o ugovoru, u odnosu na račun dobiti i gubitka, odnosno prema knjizi primitaka i izdataka, ovisno o tome radi li se o registriranom trgovačkom društvu ili obrtu). Nadalje navodi da je navedenim ugovorima dodatno predviđen i način naplate naknade, sukladno Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, uz navođenje ID broja dodijeljenog od Ministarstva financija, (Registra koncesija) te s naznakom svrhe uplate (stalni i/ili promjenjivi dio koncesijske naknade) i razdoblja za koje se ona plaća. Ugovorima je također predviđeno da je ovlaštenik koncesije dužan dostavljati Ministarstvu na znanje i sve dokaze o uplati koncesijskih naknada te račun dobiti i gubitka ovjeren od nadležne Porezne uprave, na temelju kojeg je određen postotak promjenjivog dijela. Stoga je Ministarstvo mišljenja da su ugovorima o koncesiji jasno definirani načini obračuna i uplate koncesijske naknade, odnosno evidencija uplata te ne smatra svrsishodnim dostavljati račune ovlaštenicima koncesije, kada je procedura naplate potraživanja usuglašena putem ugovornog odnosa ovlaštenika koncesije i davatelja koncesije. Navodi da se u RH, uz Zakon o koncesijama, kao lex generalis, primjenjuju i mnogobrojni drugi propisi, koji također uređuju postupak koncesija na određenim nekretninama ili pri obavljanju određenih djelatnosti. Posebni propisi, kao lex specialis, posebno uređuju pitanja koncesija na pomorskom dobru. S obzirom da Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama nije propisana potreba izdavanja računa, stav Ministarstva je da preporuka Državnog ureda za reviziju o naknadnom izdavanju računa nije utemeljena.*
- Ovu tvrdnju potkrjepljuje s nalazima Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (dalje u tekstu: Komisija), koja je povodom žalbe žalitelja Navalis d.o.o Split, na obavijest o namjeri davanja koncesije i na eventualnu Odluku o dodjeli koncesije, u postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene - brodogradilišta na dijelu k.o Solin, predio brodogradilno brodogradilište Vranjic, davatelja koncesije Vlade RH, Zagreb, na temelju članka 2. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine 21/10), članka 38. stavak 1. Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08), članka 151. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08) i članka 186. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11), donijela zaključak, sukladno kojem se žalba žalitelja odbacuje, zbog nenadležnosti. Naime, prema tumačenju Komisije, odnosno prema odredbi članka 4. stavka 1. točke 4. i 10. Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08), koncesija se može dati u različitim područjima i za različite djelatnosti, a naročito na pomorskom dobru i za luke, a prema stavku 3. tog članka uvjeti i postupak, način i druga pitanja od značaja za davanje koncesije za pojedino područje ili djelatnost iz stavka 1. tog članka, uređuje se posebnim zakonom. Također, prema odredbi članka 82. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 158/03, 141/06 i 38/09), na sva pitanja koja se odnose na luke posebne namjene, a nisu uređena odredbama članka 80. i 81. navedenog Zakona, primjenjuju se odredbe o koncesijama na pomorskom dobru, dok je prema odredbi članka 27. stavka 1. spomenutog Zakona, za raspravljanje svih pitanja i rješavanje svih sporova u svezi s davanjem, izvršavanjem, opozivom ili izmjenom odluka o koncesiji na pomorskom dobru, nadležno Ministarstvo.*

Drugo tumačenje Komisije, odnosni se na žalbu trgovačkog društva, Marina-Kornati-Tisno d.o.o Betina, na Odluku Vlade Republike Hrvatske o koncesiji na pomorskom dobru, u svrhu izgradnje i gospodarskog korištenja luke posebne namjene - luke nautičkog turizma, u uvali Luke na dijelu k.o Tisno (Klasa:943-01/08-02/10, Ur.broj:5030116-11-1), od 21. srpnja 2011., sukladno kojoj Komisija ponovno ističe, da se prema odredbi članka 4. stavka 1. točke 4. i 10. Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08 i 90/11), koncesija može dati u različitim područjima i za različite djelatnosti, a naročito na pomorskom dobru i za luke, a prema stavku 3. istog članka, uvjeti i postupak, način i druga pitanja od značaja za davanje koncesije za pojedino područje ili djelatnost iz stavka 1. istog članka, uređuje se posebnim zakonom.

Ujedno, u odgovoru na zaprimljenu tužbu, Komisija ponovno naglašava, da se prema odredbi članka 82. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 158/03, 141/06 i 38/09), na sva pitanja koja se odnose na luke posebne namjene, a nisu uređena odredbama članka 80. i 81. navedenog Zakona, primjenjuju odredbe o koncesijama na pomorskom dobru, dok je prema odredbi članka 27. stavka 1. spomenutog Zakona, za raspravljanje svih pitanja i rješavanje svih sporova u vezi s davanjem, izvršavanjem, opozivom ili izmjenom odluka o koncesiji na pomorskom dobru, nadležno Ministarstvo.

U skladu s navedenim, Ministarstvo je 29. listopada 2015. uputilo dopis Ministarstvu financija (KLASA: 342-01/15-01/908, URBROJ: 530-03-2-1-2-15-83, dopis u prilogu Očitovanja na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji), temeljem kojeg traži da se izmjeni članak 9. Pravilnika o Registru koncesija, sukladno kojem za koncesije na pomorskom dobru, koncesionarima ne bi trebalo dostavljati zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa.

- 1.3. Prema odredbi članka 9. stavka 5. Pravilnika o Registru koncesija, Davatelj koncesije je dužan koncesionarima dostavljati zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa, a prema odredbi stavka 6. istog članka, Davatelj koncesije je dužan kod izdavanja računa poštivati pravila uplatnog računa na koji se uplaćuje naknada za koncesiju koji je sastavni dio Obavijesti o upisu u Registar koncesija za svaki pojedini ID ugovora.

U dostavljenom očitovanju na Izvješće, Ministarstvo izražava stav da, s obzirom da Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama nije propisana obveza izdavanja računa, preporuka Državnog ureda za reviziju o naknadnom izdavanju računa nije utemeljena.

Naglašavamo da Državni ured za reviziju, u tekstu Izvješća koji se odnosi na nalaz vezano uz obvezu izdavanja računa za koncesijske naknade, ne koristi formulaciju naknadnog izdavanja računa, nego se poziva na odredbu članka 9. Pravilnika o Registru koncesija prema kojoj je Davatelj koncesije dužan koncesionarima dostavljati zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa. Intencija propisivanja obveze izdavanja računa je bolja i učinkovitija naplata koncesijskih naknada. S obzirom da je Pravilnikom o Registru koncesija jasno i nedvojbeno propisana obveza Davatelja koncesija o izdavanju računa u svrhu naplate koncesijske naknade, Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga.

2. Koncesije

2.1. Zakonom o koncesijama (dalje u tekstu: Zakon), uređuju se politika i postupci davanja koncesija, ugovor o koncesiji te druga pitanja u vezi koncesija, a Pravilnikom o Registru koncesija (dalje u tekstu: Pravilnik), uređuje se Registar koncesija (dalje u tekstu: Registar), koji je središnji izvor informacija i jedinstvena elektronička evidencija o svim koncesijama na području RH. Registar upravlja bazom podataka, osigurava dostupnost i zaštitu podataka. Vodi ga Ministarstvo financija, a subjekti upisa su obje strane potpisnice ugovora o koncesiji. Prema odredbi članka 34. stavka 7. Zakona, naknada za koncesiju je prihod državnog proračuna, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Potraživanja od koncesija

Prema podacima iz Registra, do konca 2015. Ministarstvo je izdalo ukupno 340 koncesija, od kojih je 29 izdano u 2015. (koncesije na pomorskom dobru uglavnom za uzgoj školjaka).

Za dane koncesije u 2015., prethodno su provedeni propisani postupci davanja koncesija (od objave obavijesti o namjeri davanja koncesije, objave natječaja putem Elektroničkog oglasnika, javnog otvaranja ponuda i drugo), na temelju kojeg je Vlada RH donijela Odluku o koncesiji i zaključila ugovore o koncesiji s ovlaštenicima koncesije. Pribavljeni su instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice), koji su priloženi uz ugovore.

U Registru su evidentirane i koncesije koje nisu aktivne, odnosno kojima je istekao rok. Prema dokumentaciji Ministarstva, aktivno je 246 koncesija. U 2015. prihodi od aktivnih koncesija iznose 90.224.734,00 kn, a potraživanja su koncem 2015. iskazana u iznosu 49.312.016,00 kn. Na potraživanja za šest koncesija na pomorskom dobru (tri korisnika koncesije, svaki po dvije koncesije) se odnosi 46.089.496,00 kn ili 93,5 % potraživanja. Ministarstvo je poduzimalo mjere za naplatu navedenih potraživanja izravno ili putem Državnog odvjetništva. Navedena potraživanja se odnose na dug koncesionara po osnovi glavnice i kamata za dane koncesije na pomorskom dobru.

Utvrđeno je da u Registru, kao i u evidencijama Ministarstva, nije evidentirana koncesija po koncesijskom ugovoru Bina - Istra iz 1995. Prema odredbama članka 58. Zakona, davatelj koncesije je dužan radi unosa u Registar, dostaviti Ministarstvu financija ugovor o koncesiji u roku od deset dana od dana sklapanja te prijaviti svaku promjenu iz ugovora o koncesijama. U tijeku revizije, Ministarstvo je dostavilo podatke o navedenom ugovoru te je ugovor (zajedno s četiri izmjene i dopune ugovora od 1997. do 2008.) upisan u Registar početkom srpnja 2016.

Utvrđeno je da su u Registru po pojedinim koncesijskim ugovorima iskazane preplate zbog nepravodobnog evidentiranja zaduženja, odnosno obveza koncesionara.

Na dan 31. prosinca 2015., bila je iskazana preplata naknade za Međunarodnu zračnu luku Zagreb d.d. u iznosu 45.270.274,00 kn i Brodogradilište 3. maj d.d. u iznosu 7.489.048,00 kn, koja uglavnom odgovara godišnjim naknadama za koncesije za navedena društva (koncesije se plaćaju u četiri godišnja obroka). Navedena pogreška je ispravljena koncem veljače 2016. te su u Registar uneseni podaci o zaduženju navedenih koncesionara za 2015.

U poslovnim knjigama potraživanja za koncesije su evidentirana koncem godine u jednom iznosu iako je veći dio navedenih potraživanja nastao tijekom godine, odnosno pojedina potraživanja za koncesije su evidentirana nekoliko mjeseci nakon nastanka poslovnog događaja.

Podatke o potraživanjima prema koncesijskim ugovorima za potrebe knjigovodstvenog evidentiranja Upravi za proračun i financije dostavljaju nadležne organizacijske jedinice Ministarstva. Uz temeljnicu za evidentiranje potraživanja u glavnu knjigu, priloženi su analitički pregledi u kojima su iskazani podaci o potraživanjima po koncesionaru na ukupnoj godišnjoj razini. Navedene preglede nije ovjerila ovlaštena osoba, a pojedini podaci koji su evidentirani u poslovnim knjigama razlikuju se od podataka navedenih u priloženim analitičkim pregledima uz temeljnicu.

Iz navedenog proizlazi da poslovni događaji koji se odnose na koncesije, nisu evidentirani na temelju vjerodostojne i uredne (ovjerene) dokumentacije za knjiženje, što nije u skladu s odredbama članka 3. i 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14 i 115/15), prema kojima se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, a knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama se temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Nema pisanih procedura vezano uz rokove, dokumentiranost i nadležnosti u dostavi podataka o potraživanjima po koncesijskim ugovorima za potrebe evidentiranja u poslovnim knjigama.

Za koncesije iz svoje nadležnosti, Ministarstvo nije Ministarstvu financija dostavilo godišnje Izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara za 2014., koje je trebalo dostaviti do 1. lipnja 2015., a godišnje Izvješće za 2015. (koje je trebalo dostaviti do 1. lipnja 2016.) je sastavljeno naknadno u tijeku obavljanja revizije te je dostavljeno Ministarstvu financija i to: Izvješće vezano uz koncesiju za Zračnu luku Zagreb, s nepotpunim podacima, koncem lipnja, a za koncesije na pomorskom dobru koncem listopada 2016.

Prema odredbi članka 51. stavka 3. Zakona, davatelj koncesije je dužan Ministarstvu financija do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara, a osobito u odnosu na: plaćanje naknade za koncesiju, poduzete radnje vezane za nadzor rada koncesionara, pokrenute mjere prisilne naplate naknade za koncesiju i drugih novčanih obveza po osnovi nalaza/rješenja inspekcijskih i drugih službi, raskinute ugovore o koncesiji i one koji su u procesu raskida, poslovanje koncesionara kada je to društvo posebne namjene, izvršenje podugovora i ugovora s takvim svojstvom koje je sklopio koncesionar, a koji su vezani na ugovor o koncesiji te ostale bitne podatke o izvršenju ugovora o koncesiji. Izvješće se dostavlja na posebnom obrascu.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno evidentiranje poslovnih događaja te na temelju vjerodostojne i uredne (ovjerene) dokumentacije za knjiženje, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Predlaže donijeti pisane procedure vezano uz rokove, dokumentiranost i nadležnosti u dostavi podataka o potraživanjima po koncesijskim ugovorima za potrebe knjigovodstvenog evidentiranja.

Također nalaže redovno godišnje sastavljanje izvješća o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara za potrebe izvještavanja Ministarstva financija, kako je propisano Zakonom.

- Koncesija za Zračnu luku Zagreb, s obilježjima javno – privatnog partnerstva

Revizijom je obuhvaćena provjera zaključenih ugovora, izmjena i dopuna ugovora te povezane dokumentacije vezane uz danu koncesiju za Zračnu luku Zagreb. Prema podacima iz poslovnih knjiga, u 2015. su ostvareni prihodi od koncesija iz nadležnosti Ministarstva u iznosu 91.962.100,00 kn, od čega se na naplaćenu koncesijsku naknadu po ugovoru o koncesiji za Zračnu luku Zagreb odnosi 44.824.615,00 kn ili 48,7 %.

Revizijom su prepoznati potencijalni rizici za Davatelja koncesije koji proizlaze iz odredbi zaključenih ugovora.

Vlada RH je u veljači 2012. donijela Odluku o odabiru najpovoljnije ponude u postupku davanja koncesije za javne radove za izgradnju novog putničkog terminala Zračne luke Zagreb te upravljanje postojećim i novoizgrađenim terminalom Zračne luke Zagreb i pripadajućom infrastrukturom. Odabrana je ponuda Zagreb Airport International Company-A Limited (dalje u tekstu: ZAIC-A Limited), na temelju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, kao jedina prihvatljiva i pravilna ponuda s rokom trajanja 30 godina. Društvo ZAIC-A Limited su osnovala dva društva (Aeroport de Paris Management i Bouygues Batiment International) za potrebe sudjelovanja u natječaju, koja su mu dala pisanu podršku vezanu za provođenje projekta (iskustvo, znanje, stručnost, financijske, tehničke i ljudske resurse).

U travnju 2012. je zaključen Ugovor o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb (dalje u tekstu: Ugovor), između Republike Hrvatske kao Davatelja koncesije, zastupane po Ministarstvu i društva ZAIC-A Limited, kao Koncesionara. Prema uvodnim napomenama Ugovora, radi se o ugovoru o koncesiji koji ima obilježje javno privatnog partnerstva.

Zaključen je nakon provedenog postupka nadmetanja, prema odredbama Zakona o zračnim lukama (Narodne novine 19/98 i 14/11), Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08), Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07, 125/08 i 90/11) i Zakona o javno – privatnom partnerstvu (Narodne novine 125/08 i 55/11). Ugovorom su detaljno utvrđena prava i obveze ugovornih strana, fiksna koncesijska naknada koja raste svake godine (za prvu godinu 2.000.000 EUR, drugu 4.195.200 EUR, za 29-u godinu 12.230.280 EUR, a za jedan tromjesečni obrok u 30-oj godini 3.145.731 EUR). Plaća se u četiri jednaka tromjesečna obroka, bez mogućnosti prijeboja i odbitaka, osim u slučajevima koji su posebno predviđeni Ugovorom, a koji u značajnoj mjeri mogu utjecati na navedene iznose koncesijske naknade. Godišnja promjenjiva koncesijska naknada obračunava se u postotku od bruto prihoda pojedine godine, a plaća se od treće godine te je za treću, četvrtu i petu godinu ugovoreno 0,5 % ukupnog prihoda, a nakon toga raste te je za 30-u godinu utvrđena u visini 61,0 % od ukupnog prihoda.

Utvrđena je obveza dostave godišnjih financijskih izvješća Davatelju koncesije i potvrde o godišnjoj (odnosno kvartalnoj) promjenjivoj koncesijskoj naknadi, potvrđenoj od revizora i ovlaštenog službenika Koncesionara.

Ugovoreno je da Koncesionar ima pravo naplaćivati sve propisane i komercijalne naknade tijekom razdoblja koncesije te da može tražiti povećanje propisane naknade, što treba detaljno obrazložiti u zahtjevu nadležnom tijelu, koje, ukoliko odluči da je traženo povećanje naknade opravdano, ali nije izvedivo zbog natjecateljskog učinka Zračne luke Zagreb u odnosu na druge zračne luke, tada navedenu razliku treba podmiriti Davatelj koncesije.

Izmjene i dopune br. 1 Ugovora su zaključene 30. srpnja 2013. između Republike Hrvatske, zastupane po Ministarstvu i društva Međunarodna zračna luka Zagreb d.d. U uvodnim napomenama navedenih Izmjena i dopuna Ugovora se navodi da je Ugovor koji je potpisan 11. travnja 2012. s društvom ZAIC-A Limited, prenesen 28. rujna 2012. na društvo Međunarodna zračna luka Zagreb d.d., a prijenos je odobrio Davatelj koncesije 19. listopada 2012. Navedenim Izmjenama i dopunama Ugovora mijenjaju se granice zemljišta zbog određivanja točne lokacije za izmještanje infrastrukture dežurnog borbenog dvojca i promjena pojedinih oblika katastarskih čestica u postupku obnove zemljišnih knjiga koji prethodi postupku izvlaštenja.

Prema odredbi članka 42. stavka 3. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine 69/09 i 84/11), Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (dalje u tekstu: Agencija) odobrava cjenik aerodromskih naknada i njegove izmjene, prije njihovog stupanja na snagu. Agencija je 12. kolovoza 2013. donijela Rješenje, kojim se na zahtjev Koncesionara odobrava povećanje naknade za putnički servis međunarodnih i domaćih putnika u odlasku, definirane u važećem Cjeniku temeljnih usluga u zračnom prometu Zračne luke Zagreb, s 10 EUR po međunarodnom putniku u odlasku, na 15 EUR (za 50,0 %) te naknade po domaćem putniku u odlasku iz zračne luke sa 4 EUR na 7 EUR (za 75,0 %). Rješenje je doneseno u roku od dvanaest dana, s primjenom 30. ožujka 2014., što je osam mjeseci od donošenja Rješenja. U obrazloženju Rješenja, navodi se da u računalnom modelu nisu uključeni povijesni troškovi poslovanja Zračne luke Zagreb, jer Koncesionar nije preuzeo upravljanje Zračnom lukom Zagreb. Navodi se da je struktura troškova po tarifama definirana na temelju razlikovanja direktnih i indirektnih troškova uz ključeve raspodjele čija se realnost ne može potvrditi. Također se navodi da ugovor između Koncesionara i Vlade RH, u konačnoj verziji nije dostavljen Agenciji, pa nije bilo moguće provjeriti usklađenost kalkulacija sadržanih u računalnom modelu s odredbama ugovora.

S obzirom na navode iz obrazloženja Rješenja, Državni ured za reviziju je mišljenja da je Agencija trebala prije donošenja Rješenja, prikupiti svu dokumentaciju potrebnu za ocjenu osnovanosti zahtjeva za povećanjem naknade. Posebno i zbog toga, što je primjena Rješenja osam mjeseci od donošenja.

Izmjenama br. 2 Ugovora, koje su zaključene 2. prosinca 2013., u okviru točke 2. (Prava i obveze Koncesionara), podtočke 2.4. (Pravo vlasništva) utvrđeno je da će Koncesionar imati pravo bez naknade ili računa koristiti zemljište, koristiti ili imati koristi od nepokretne imovine i pokretne imovine, u svrhu izvršavanja svojih prava i ispunjavanja svojih obveza u skladu s i na temelju ovog Ugovora, a što nije bilo navedeno u Ugovoru iz travnja 2012.

Nadalje, prema odredbama novih članaka unesenih u Izmjene br. 2 Ugovora, Koncesionar se dodatno zaštitio za slučajeve nastupa određenih rizika, a na teret Davatelja koncesije, od kojih su pojedine navedene u nastavku.

Primjerice, u okviru točke 4. (Koncesijska naknada), dodaju se novi članci 4.3. Promjena zakona, 4.4. Viša sila, 4.5. Stečaj Croatia Airlinesa, 4.6. Smanjenje broja letova Croatia Airlinesa i 4.8. Opće odredbe - odgođeni iznosi.

Tako je prema članku 4.3.1. Razdoblje građenja – promjena investicijskih troškova, ugovoreno da ukoliko dođe do promjene zakona nakon datuma primopredaje, ali prije puštanja u promet objekata zračne luke, što će uzrokovati promjenu investicijskih troškova, u određenim okolnostima Koncesionar će moći odgoditi plaćanje koncesijske naknade (fiksne i promjenjive), odnosno od nadležnog tijela tražiti povećanje propisanih naknada, kako bi ostvario dodatni prihod, a koji je izgubljen zbog novih okolnosti. Odredbama članka 4.3.3. i 4.3.4. ugovorena je odgoda plaćanja koncesijskih naknada uslijed promjena operativnih troškova pod određenim uvjetima, odnosno odobravanje povećanja propisanih naknada. Odredbama članka 4.4. ugovorena su prava Koncesionara na odgodu plaćanja koncesijskih naknada u slučaju više sile (rat, javni nemir, pobuna, štrajk radnika Koncesionara, izvođača ili bilo kojeg njihovog podizvođača, požar, potres i drugo), ukoliko se dogodi nakon datuma primopredaje i u slučaju kada se dogodi nakon datuma puštanja u promet objekata zračne luke. Prema odredbama članka 4.5. ugovorena je također odgoda plaćanja koncesijskih naknada u slučaju stečaja Croatia Airlinesa zbog utjecaja na poslovanje Koncesionara.

Odgoda plaćanja koncesijskih naknada predviđena je i odredbom članka 4.6. u slučaju smanjenja broja letova Croatia Airlinesa, pod određenim uvjetima. Odredbom članka 4.8. Opće odredbe - odgođeni iznosi, navedeni su slučajevi i visina obračuna kamata na pojedina odgođena plaćanja koncesijskih naknada.

Nadalje, prema odredbama članka 13.15. Smetnja bukom od zrakoplova, utvrđeno je da će davatelj koncesije platiti (u skladu s mjerodavnim pravom) sve vrste troškova koji su povezani s premještanjem bilo koje osobe tijekom koncesijskog razdoblja zbog smetnji od buke zrakoplova koji slijeću i polijeću iz Zračne luke Zagreb.

Također, Izmjenama br. 2. Ugovora (točka 13.), Davatelj koncesije je preuzeo nove obveze vezano uz koncesiju, od kojih je najznačajnije jamstvo za financijske obveze Koncesionara, i to na način da ako Koncesionar ne podmiruje redovito svoje kreditne obveze, obveze će podmiriti Davatelj koncesije (navedeno je sastavni dio Izravnog sporazuma od 13. prosinca 2013.) ili će uz određene uvijete moći raskinuti Ugovor.

Prema evidenciji Ministarstva financija koja se odnosi na dana financijska jamstva koja su aktivna 31. prosinca 2015., nema upisanih podataka o danim jamstvima za kreditno zaduženje Koncesionara koje proizlazi iz navedene ugovorne odredbe.

Državni ured za reviziju je mišljenja da su Izmjenama br. 2 Ugovora, ugovorene dodatne pogodnosti kao i zaštite Koncesionara, a rizik od nastupa određenih okolnosti s mogućim štetnim posljedicama, preuzeo je Davatelj koncesije.

Ministar je u siječnju 2014. donio Odluku o osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe Ugovora koje ima sedam članova, od kojih su dva člana iz Ministarstva (predsjednik i zamjenik predsjednika) te po jedan član iz Zračne luke Zagreb d.o.o., društva Hrvatske autoceste d.o.o., odvjetničkog društva, revizorskog društva te iz Grada Zagreba. Povjerenstvo za praćenje provedbe Ugovora nije imenovano u propisanom roku.

Prema odredbama članka 62. Zakona o koncesijama (Narodne novine 143/12), propisano je da, ukoliko je ugovor o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva zaključen prije stupanja na snagu ovoga Zakona (stupio na snagu 28. prosinca 2012.), davatelj koncesije dužan je osnovati povjerenstvo za praćenje provedbe toga ugovora o koncesiji, u roku 40 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Nadležni ministar je donio odluku o osnivanju povjerenstva 27. siječnja 2014., što je približno 12 mjeseci iza propisanog roka.

Prema odredbama članka 32. Zakona, Povjerenstvo prati provedbu ugovora o koncesiji te izvršenje obveza obiju strana iz ugovora, dužno je Davatelju koncesije dostavljati zapisnike sa sjednica, izvještavati ga o provedbi ugovora i mogućnosti nastanka ili nastanku bilo koje okolnosti uključujući i one koje proizlaze iz odredbi ugovora, kao i one koje proizlaze iz propisa kojima se uređuje predmet koncesije, a koje imaju ili mogu imati neposredan ili posredan fiskalni učinak na državni proračun i proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadalje, Davatelj koncesije izvješćuje ministarstvo nadležno za financije najmanje dva puta godišnje o praćenju izvršavanja obveza koje proizlaze iz ugovora o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva. Zakonom propisana izvješća nisu pravodobno dostavljena Ministarstvu financija. Izvješća o provedbi Projekta sastavljena su 29. prosinca 2015., i to za razdoblje od siječnja do prosinca 2014., od siječnja do lipnja 2015. te od lipnja do prosinca 2015.

U prosincu 2013., Republika Hrvatska kao Davatelj koncesije i Međunarodna zračna luka Zagreb d.d., kao Koncesionar, pet banaka, kao Zajmodavci, tri banke, kao Pružatelji zaštite od rizika i jedna banka kao Povjerenik osiguranja i predstavnik Zajmodavaca, zaključili su Izravni sporazum u odnosu na Ugovor o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb (dalje u tekstu: Izravni sporazum).

U okviru članka 3. Jamstvo Davatelja koncesije, Oспорavanje i Obeštećenje, navodi se da će Davatelj koncesije, prema članku 3.7. Izravnog sporazuma, obešteti svakog Vjerovnika višeg isplatnog reda (zajmodavac, pružatelj zaštite od rizika, kreditni agent, Povjerenik osiguranja, banka u kojoj se vode računi) od neuspjeha tog Vjerovnika da primi svoj dio obeštećenja koji je Koncesionar obavezan platiti tom Vjerovniku.

Nadalje, u okviru članka 18. Jezik, navodi se da je Izravni sporazum sastavljen na engleskom i hrvatskom jeziku, a u slučaju sukoba između navedenih verzija, prednost ima verzija na engleskom jeziku. Prema članku 20. Mjerodavno pravo, na Izravni sporazum i izvan ugovorne obveze nastale uslijed ili u vezi s njim, primjenjuje se englesko pravo. Prema članku 21. Ovršnost, za bilo koji spor koji proizađe ili je u vezi s ovim Izravnim sporazumom i izvan ugovorne obveze nastale uslijed ili u vezi s njim, isključivo su nadležni sudovi u Engleskoj. Davatelj koncesije neopozivo imenuje kao svog zastupnika za dostavu sudskih dokumenata u odnosu na postupke pred sudovima u Engleskoj, društvo iz Londona.

Nadalje, u okviru članka 22. Odricanje, navodi se da je Davatelj koncesije suglasan da se niti u jednoj pravnoj radnji ili u postupku protiv njega ili bilo koje njegove imovine, do koje dođe uslijed ili temeljem ovog Izravnog sporazuma, neće pozivati na izuzeće od te pravne radnje ili postupka (što uključuje tužbu, pljenidbu prije presude, drukčiju pljenidbu, ishođenje presude, ovrhu ili drukčije izvršenje), osim za nekretnine prema Bečkoj konvenciji ili državne nekretnine koje služe za obavljanje državne funkcije.

Državni ured za reviziju je mišljenja da iz navedenih odredbi iz Izravnog sporazuma proizlaze značajni potencijalni financijski rizici za Davatelja koncesije.

Društvo Zračna luka Zagreb d.o.o. (Odjel za nadzor koncesije) je sastavilo Izvještaj o Projektu sa stanjem na dan 18. travnja 2016., vezano uz novi putnički terminal Zračne luke Zagreb, koji je upućen Povjerenstvu za praćenje Projekta.

Prema Izvještaju, nekretnine na koje je dana koncesija ili su povezane s provođenjem koncesije (prolaz do koncesijske nekretnine) su u vlasništvu RH, odnosno Zračne luke Zagreb d.o.o., Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Grada Velika Gorica te u privatnom vlasništvu. Prema navedenom Izvještaju nisu u cijelosti riješeni imovinsko pravni odnosi. Nadalje, neriješeni imovinsko pravni odnosi na zemljištu unutar koncesijskog područja, ne omogućavaju formiranje građevinske čestice, a posljedično dovode do problema s izdavanjem uporabne dozvole. S obzirom na navedeno, Ministarstvo u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja, poduzima aktivnosti na izmjeni Zakona o gradnji (Narodne novine 153/13), koje će omogućiti ishođenje privremene uporabne dozvole.

Nije realno očekivati da će se imovinsko pravni odnosi (postupci izvlaštenja) razriješiti u potrebnom roku te je potrebno nastaviti kontakte s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja radi praćenja aktivnosti na izmjeni Zakona o gradnji, koje će omogućiti ishođenje privremene uporabne dozvole.

Također se navodi da nisu uklonjene zapreke na zemljištu koje ugrožavaju promet zrakoplova, što operater zračne luke nije u mogućnosti samostalno otkloniti.

Zbog navedenog postoji rizik da Agencija izda rješenje o privremenoj nemogućnosti korištenja piste, u kojem slučaju Koncesionar može od RH potraživati naknadu troška, odnosno izgubljenog prihoda, jer je prema odredbama ugovora o koncesiji, otklanjanje navedenog nedostatka obveza RH, kao Davatelja koncesije.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje žurnih i učinkovitih mjera u cilju ispunjenja obveza RH koji proizlaze iz Ugovora, a koje se odnose na rješavanje imovinsko pravnih odnosa i uklanjanje zapreka na zemljištu, s ciljem suzbijanja moguće štete koja bi mogla nastati kao posljedica izgubljenog prihoda Koncesionara, a koju bi trebao nadoknaditi Davatelj koncesije.

2.2. *Ministarstvo navodi da će se sljedeća godišnja izvješća o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara sastaviti s potpunim podacima i u propisanom roku dostaviti Ministarstvu financija.*

U vezi s nalogom za pravodobno evidentiranje poslovnih događaja, na temelju vjerodostojne i uredne (ovjerene) dokumentacije za knjiženje te prijedlogom da se donesu pisane procedure vezano uz rokove, dokumentiranost i nadležnosti u dostavi podataka o potraživanjima po koncesijskim ugovorima za potrebe knjigovodstvenog evidentiranja, Ministarstvo obrazlaže da se podaci o potraživanjima prema koncesijskim ugovorima vode u posebnim analitičkim evidencijama, koje osim podataka o iznosu potraživanja, sadrže i druge podatke iz koncesijskog ugovora. Organizacijske jedinice Ministarstva, koje su nadležne za praćenje zaključenih koncesijskih ugovora, Upravi za proračun i financije dostavljaju zbirne podatke o potraživanjima po koncesijskim ugovorima, koji se sintetički evidentiraju u knjigovodstvenoj evidenciji. Navedene organizacijske jedinice, koje vode analitičke evidencije po ugovorima o koncesiji su Upravi za proračun i financije dostavljale podatke o potraživanjima po koncesijskim ugovorima elektroničkim putem, s time da tablice s podacima o navedenim potraživanjima nisu bile potpisane, ali je vidljivo da je podatke dostavila organizacijska jedinica Ministarstva nadležna za praćenje koncesijskih ugovora.

Navodi da će Ministarstvo donijeti uputu kojom će biti definirane procedure vezano uz rokove, dokumentiranost i nadležnosti u dostavi podataka o potraživanjima po koncesijskim ugovorima, za potrebe knjigovodstvenog evidentiranja.

S obzirom na iskazane preplate naknada za koncesije za Međunarodnu zračnu luku Zagreb d.d. u iznosu 45.270.274,00 kn i Brodogradilište 3. maj d.d. u iznosu 7.489.048,00 kn, koje uglavnom odgovaraju godišnjim naknadama za koncesije za navedena društva, Ministarstvo navodi da je do evidentiranja preplaćenih iznosa za koncesije u evidenciji Ministarstva financija, došlo zbog toga što u propisane obrasce za upis u Registar nije moguće upisati sve vrste i sve promjene visine koncesijske naknade koje se događaju u kompleksnom Projektu koncesije Zračne luke Zagreb. Izrađena je posebna tablica izračuna koncesijske naknade koju je prihvatilo Ministarstvo financija, kao podlogu za upis u svoje evidencije. Ministarstvo financija je obavilo potrebne ispravke te nema iskazanih preplata, a evidentiranje se nadalje uredno vodi i obavljaju se potrebna usklađenja.

U vezi s izraženim mišljenjima i prijedlogom Državnog ureda za reviziju koji se odnose na danu koncesiju za Zračnu luku Zagreb, Ministarstvo je dalo detaljno obrazloženje. Navodi da je cijeli postupak davanja koncesije složen, a Ugovor vrlo kompleksan i značajan te ga nije moguće u potpunosti uklopiti u standardizirane obrasce.

Na izraženo mišljenje Državnog ureda za reviziju, da je Agencija trebala prije donošenja Rješenja, prikupiti svu dokumentaciju potrebnu za ocjenu osnovanosti zahtjeva za povećanjem aerodromskih naknada, Ministarstvo navodi da sukladno članku 42. stavku 2. Zakona o zračnom prometu, Agencija odobrava cjenik naknada zračnih luka i njegove izmjene, prije njihova stupanja na snagu. Uz to, prema odredbi članka 5. stavka 3. navedenog Zakona, Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi RH. Pored obrazloženja navedenog u Nacrtu Izvješća, Ministarstvo navodi da Ugovor propisuje da Cjenik aerodromskih naknada, sukladno važećim zakonima i EU regulativi, donosi neovisno regulatorno tijelo, koje je u RH, Agencija. Radi se o propisanim naknadama koje su definirane u dijelu A Dodatka 11 Ugovora, za razliku od komercijalnih naknada, koje su definirane u dijelu B Dodatka 11 Ugovora, za koje nije potrebno odobrenje nadležnog regulatornog tijela.

Ugovorom se Koncesionaru garantira da će tijekom koncesije biti dopušteno minimalno usklađivanje visine naknada za postotak inflacije, kako s vremenom Koncesionar ne bi došao u manje povoljan položaj nego što ga je imao kod preuzimanja koncesije. Kada bi se dogodilo da nadležno regulatorno tijelo Koncesionaru, unatoč osnovanom zahtjevu, ne odobri svake dvije godine pravo na korigiranje visine propisanih naknada minimalno za iznos inflacije, tada bi se primjenjivao mehanizam „Izmjene zakona“ te bi kao krajnja posljedica, eventualno, ako iznos gubitka prihoda po toj osnovi dosegne iznos veći od 4.000.000 EUR, došlo do privremene odgode plaćanja dospjele koncesijske naknade, na određeno vrijeme, a koji iznos će Koncesionar potom vratiti uz kamatu od 4,0 %. Za razliku od svih dosadašnjih koncesija, u Ugovoru o koncesiji, slučaj „Izmjene zakona“ neće direktno teretiti državni proračun, već će nakon eventualnog nastanka doći do kratkotrajne odgode plaćanja dospjele koncesijske naknade, što je prihvatljivo i daleko povoljnije rješenje.

U vezi navoda u Nacrtu Izvješća da se Koncesionar dodano zaštitio Izmjenama br. 2 Ugovora, Ministarstvo navodi da su navedene Izmjene posljedica pregovaranja s kreditorima koji su trebali osigurati oko 196.000.000 EUR kredita za realizaciju izgradnje Novog putničkog terminala Zračne luke Zagreb.

Takva mogućnost dopune Ugovora, u svrhu osiguranja financiranja, bila je najavljena svim natjecateljima u natječajnoj dokumentaciji. Naglašava, da Ugovor potpisan 11. travnja 2012. nije u potpunosti stupio na snagu te da je osiguravanje financiranja bio vrlo jasan uvjet Davatelja koncesije. Da nije došlo do konačnog dogovora s kreditorima, osnovni Ugovor bi prestao važiti.

Zajmodavci su tražili navedene izmjene, zbog povećanog rizika insolventnosti Croatia Airlinesa te zbog toga što preostali rizici nisu bili pokriveni Ugovorom, iako su po istom principu regulirani Zakonom o obveznim odnosima, koji bi se u svakom slučaju primjenjivao. Kod investicijskih projekata ovog značaja, kreditori uvijek zahtijevaju da i sam ugovor jasno definira sva bitna pitanja, bez obzira što bi ista rješenja proizlazila i iz hrvatskih zakona i sudske prakse. Ističe, da su zajmodavci najrenomiranije svjetske financijske institucije, kao što su Svjetska banka i Europska investicijska banka te jedan od dioničara ZAIC-a, Marguerite fond, koji je institucija Europske investicijske banke s visokim načelom transparentnosti i pravičnosti, stoga nije moguće očekivati da bi takvi zajmodavci mogli dozvoliti da se ugovore uvjeti koji bi išli u korist privatnog, a na teret javnog partnera u koncesiji.

Obrazlaže, da članci 4.3. do 4.7. Izmjena br. 2 Ugovora na inovativan način rješavaju način saniranja troškova Koncesijskog društva, eventualnim nastankom rizika izmjene zakona, više sile, stečaja Croatia Airlinesa te otežanih okolnosti, bez izravnog utjecaja na državni proračun.

Navedenim izmjenama, izbjegnuta je mogućnost da se u nastupu određenih događaja, koji onemogućuju Koncesionara u normalnom poslovanju, naknada Koncesionaru nadoknađuje iz državnog proračuna, što je bio prvobitni zahtjev banaka. Navedeni mehanizam bilo je moguće uvesti kao rješenje zbog visokih iznosa koncesijske naknade. Nadalje, da financijski model Projekta nije pokazivao dovoljnu isplativost i mogućnost plaćanja visoke koncesijske naknade, kreditori bi za odobravanje kredita sigurno inzistirali na podmirivanju navedenih troškova bilo kreditom ili nepovratnom potporom od strane Davatelja koncesije, kao što je to slučaj u mnogim drugim sličnim projektima.

Navodi da je mehanizam odgode plaćanja uveden kako bi se riješile razne moguće otežavajuće okolnosti u provedbi Ugovora i ako radi istih dođe do pada prihoda koji negativno utječe na operativne troškove i mogućnost servisiranja duga, u parametrima koji su detaljno definirani u Ugovoru.

Mehanizmom se privremeno odgađa dospijeeće plaćanja koncesijske naknade do trenutka kada se uspostavi ponovo ugovorena razina prihoda, koja omogućuje pokrivanje operativnih troškova i vraćanje kredita. Odgoda može biti najdulje od jedne do tri godine. Dok koncesijska naknada, čije je plaćanje odgođeno na temelju navedenog članka, nije u cijelosti vraćena, Koncesionar neće imati pravo izvršiti isplatu dividende dioničarima. Uvedenim mehanizmom ne uvodi se nova obaveza za Davatelja koncesije. Rizik prihoda je i dalje na Koncesionaru. Davatelj koncesije prihvatio je tek da mu se dospjela koncesijska naknada plati nešto kasnije, ukoliko nastupi navedeni slučaj.

Ministarstvo obrazlaže, da su nakon pregovora s bankama, navedeni članci uvedeni u tekst Izmjena br. 2 Ugovora, na koji je Agencija za javno-privatno partnerstvo 25. studenog 2013. dala suglasnost, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija, navodeći da Izmjenama br. 2 Ugovora, nije došlo do promjene rizika u korist privatnog partnera te da se izmjene mogu smatrati dopuštenim izmjenama i dopunama Ugovora.

U vezi s navodima iz Nacrta Izvješća, da je Izmjenama br. 2 Ugovara Davatelj koncesije preuzeo nove obveze, od kojih je najznačajnije jamstvo za financijske obveze Koncesionara te da prema evidenciji Ministarstva financija nema upisanih podataka o danim jamstvima za kreditno zaduženje Koncesionara, Ministarstvo obrazlaže da se radi o indirektnom ograničenom jamstvu eventualnog preuzimanja neotplaćenog duga Koncesionara, u slučaju raskida Ugovora, pod uvjetom da RH pri tome zadržava apsolutno pravo raspolaganja svom imovinom predanom na upravljanje i novoizgrađenom imovinom, bez ikakvog zaloga ili zabrane prava raspolaganja od strane banaka. Davatelj koncesije takvom strukturom osigurava da glavna zračna luka u RH u bilo kojim uvjetima raskida Ugovora, radi bez prestanka, a pri tome će preuzeti dug moći otplatiti, jer će raspolagati neopterećenom imovinom, na osnovu koje će raspolagati vremenski neograničenim prihodom, na temelju kojeg će promptno moći refinancirati kredit, temeljem budućih prihoda ili ponovno raspisati natječaj za davanje koncesije za upravljanje izgrađenim Novim putničkim terminalom te dugoročno refinancirati preuzete dugove po kreditu Koncesionara.

U slučaju raskida Ugovora, u skladu s Izravnim sporazumom, RH kao Davatelj koncesije, će:

- (a) preuzeti ili refinancirati projektni dug Koncesionara, po uvjetima koji će biti dogovoreni između Davatelja koncesije i kreditora u trenutku raskida ili*
- (b) ako ne postoji takvo preuzimanje ili refinanciranje duga nije moguće, tada će platiti Koncesionaru iznos koji je jednak projektnom dugu Koncesionara i koji će biti instrument osiguranja duga kreditora. Ako Ugovor prestaje krivnjom Koncesionara, Davatelj koncesije neće platiti bilo koji drugi iznos.*

Istovremeno, u takvom slučaju, Koncesionar će izgubiti kapital koji je temeljem Ugovora uplatio u visini 30,0 % ukupnih kapitalnih izdataka projekta, bilo da je uplaćen u obliku vlasničkog kapitala ili podređenih kredita koji ostaju u imovini projekta koncesije.

Prema tome, ukoliko se Ugovor raskine krivnjom Koncesionara, bilo tijekom izgradnje ili faze upravljanja Projektom, RH kao Davatelj koncesije ili će preuzeti, refinancirati ili platiti iznos jednak dugu Koncesionara. Ovaj iznos, kada bi se raskid dogodio u trenutku prije nego što je otplaćena bilo koja rata kredita od strane Koncesionara, predstavljat će samo 70,0 % ukupnih kapitalnih izdataka koncesije za Zračnu luku Zagreb. Preostalih 30,0 % takvih izdataka, koji predstavljaju kapital Koncesionara, neće biti vraćen i ostat će u Projektu.

Nadalje, Davatelj koncesije neće biti obavezan nadoknaditi sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova ili bilo kakvu štetu ili kazne koje Koncesionar mora platiti svojim kooperantima. Preuzimanje, refinanciranje ili plaćanje iznosa preostalog duga neće se desiti kao posljedica bilo kojeg izravnog jamstva Davatelja koncesije, nego na temelju Ugovora i Izravnog ugovora između Davatelja koncesije, Koncesionara i kreditora i to tek nakon pregovora između Davatelja koncesije i kreditora.

Kazne za kašnjenje u izvođenju građevinskih radova, koje plaća Koncesionar, posebno su definirane Ugovorom.

Također, u slučaju raskida Ugovora, krivnjom Koncesionara, zajmodavci Koncesionara će, u skladu s ugovorima o financiranju, kao i Izravnim ugovorom, prije početka pregovora o preuzimanju duga, refinanciranju ili plaćanju iznosa preostalog kreditnog zaduženja Koncesionara, smanjiti količinu takvog kreditnog zaduženja koristeći:

- (a) sredstva na računima Koncesionara,*
- (b) sredstva dobivena iz akreditiva ili jamstava izdanih od strane dioničara Koncesionara za slučaj kršenja ugovora,*

(c) sredstva dobivena s polica osiguranja nad kojima kreditori imaju založno pravo.

Nakon što se iskoriste sva raspoloživa sredstva za umanjene kreditnog zaduženja, kreditori će također imati pravo preuzimanja upravljanja koncesijom (step-in right) u pokušaju da se pronađe temelj za nastavak Projekta s novim koncesionarom ili novim operaterom, a obnovom postojećih sporazuma. Obveze RH, kao Davatelja koncesije, u koncesijskom Projektu za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb, predstavljaju ograničenu obvezu RH u odnosu na dug Projekta te ne čine jamstvo takvog duga.

Umjesto toga, ograničena obveza RH predstavlja cijenu koju plaća Davatelj koncesije u slučaju da koncesija prestane prije protoka roka na koji je ugovorena te stoga Koncesionaru nije omogućeno da kroz upravljanje izgrađenom infrastrukturom, povрати svoju investiciju. Davatelj koncesije u trenutku raskida stječe pravo na upravljanje zračnom lukom, pravo primiti sve buduće prihode od poslovanja zračne luke te preuzeti posjed nad svom imovinom povezanom sa zračnom lukom, uključujući i vlasništvo pokretnina koje je stekao Koncesionar. U slučaju raskida zbog krivnje Koncesionara, pravo na upravljanje zračnom lukom i pravo na sve buduće prihode u vezi s upravljanjem zračnom lukom ili pravo odobriti novu koncesiju, predstavlja takvu vrijednost Davatelja koncesije, koja bi trebala biti najmanje jednaka vrijednosti imovine koja je stečena ili iznosu preuzetog, refinanciranog ili plaćenog preostalog duga Projekta.

Prema tome, Davatelj koncesije takvom strukturom osigurava da glavna zračna luka u RH u bilo kojim uvjetima raskida Ugovora radi bez prestanka, a pri tome će preuzeti dug moći otplatiti, jer će raspolagati neopterećenom imovinom na osnovu koje će raspolagati vremenski neograničenim prihodom, na temelju kojeg će promptno moći refinancirati kredit temeljem budućih prihoda ili ponovno raspisati natječaj za koncesiju te dugoročno refinancirati preuzete dugove po kreditu Koncesionara.

Vezano na navode u Nacrtu Izvješća, da je nadležni ministar donio Odluku o osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe Ugovora o koncesiji, približno dvanaest mjeseci iza propisanog roka, Ministarstvo je izrazilo mišljenje da je imenovanje navedenog Povjerenstva formalni, a ne suštinski propust. Navodi da to pitanje nije više aktualno, jer je Povjerenstvo osnovano i provodi svoje propisane aktivnosti.

Prema Nacrtu Izvješća, u osvrtu na Izvještaj o Projektu sa stanjem na dan 18. travnja 2016., koje je društvo Zračna luka Zagreb d.o.o. uputilo Povjerenstvu za praćenje Projekta, predlaže se poduzimanje žurnih i učinkovitih mjera u cilju ispunjenja obveza RH koji proizlaze iz Ugovora, a koji se odnose na rješavanje imovinsko - pravnih odnosa i uklanjanje zapreka na zemljištu, s ciljem suzbijanja moguće štete koja bi mogla nastati kao posljedica izgubljenog prihoda Koncesionara, a koju bi trebao nadoknaditi Davatelj koncesije. U vezi s tim, Ministarstvo obrazlaže da je navedeno Izvješće samo podloga za raspravu o tekućim problemima i njihovom rješavanju. Navodi da su u suradnji s nadležnim ministarstvima već poduzete aktivnosti na rješavanju imovinsko - pravnih odnosa. Pravodobno je pokrenuta komunikacija sa svim nadležnim ministarstvima radi zajedničkog rješavanja problema usklađenja različitih zakonskih područja.

Tako je dogovoreno da će Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja izdati privremenu građevinsku dozvolu te pokrenuti izmjenu Zakona o gradnji, dok će Ministarstvo pravosuđa pokrenuti izmjenu Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade, čime će se omogućiti upis izvlaštenog zemljišta u zemljišne knjige i u slučaju spora oko vrijednosti zemljišta.

Društvo Zračna luka Zagreb d.o.o. je izradila geodetski parcelacijski elaborat o spajanju čestica, koji je ovjerila geodetska uprava te će se provesti objedinjavanje čestica, bilo okončanjem sudskog spora ili izmjenom Zakona o izvlaštenju.

Također, Ministarstvo će poduzeti sve aktivnosti u okviru svog djelokruga, kako bi se pravodobno riješilo pitanje uklanjanja zapreka na zemljištu.

Ministarstvo zaključuje da su u postupku davanja koncesije bila involvirana sva nadležna tijela, bez čijih suglasnosti Vlada RH ne bi donosila meritorne odluke u tom postupku. Tako je, između ostalog, suglasnost na Ugovor dala Agencija za javno privatno partnerstvo u upravnom postupku pokrenutom po Davatelju koncesije, nakon prethodno pribavljene suglasnosti Ministarstva financija. Sukladno odredbi članka 2. stavka 1. točke c) Zakona o javno - privatnom partnerstvu, svaki od partnera preuzima odgovornost za rizik na koji može utjecati ili je odgovornost podijeljena, a s ciljem optimalnog upravljanja rizikom tijekom trajanja projekta javno-privatnog partnerstva, uz ostalo i korištenjem upravljačkih, tehničkih, financijskih i inovacijskih sposobnosti privatnog partnera te promicanjem razmjene vještina i znanja između javnog i privatnog partnera. Navedena Agencija, prije svega utvrđuje raspoređenost rizika, na način kako to propisuje Zakon o javno - privatnom partnerstvu. Agencija je dala pozitivno mišljenje na nacrt Ugovora, uzevši pritom u obzir i sve rizike koji bi mogli iz njega proizaći.

Ministarstvo navodi da je prema Ugovoru, Koncesionar u potpunosti preuzeo financiranje izgradnje Novog putničkog terminala u vrijednosti 236.000.000 EUR i da je i prije otvaranja Novog putničkog terminala do sada uplaćeno 110.500.000,00 kn koncesijske naknade, a za 30 godina koncesije, Koncesionar će ukupno na ime koncesijske naknade uplatiti nominalni iznos 1.588.691.267 EUR.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2013., utvrđena nepravilnost koja se odnosi na zaduženja koncesionara i naplate koncesijskih naknada koje su obavljane na temelju zaključenih ugovora o koncesiji, a koncesionarima nisu dostavljana i zaduženja po osnovi naknade za koncesiju izdavanjem računa, što je obveza propisana odredbom članka 9. Pravilnika o registru koncesija, ponovljena je i u 2015. (točka 1. Nalaza).
 - Potraživanja za pojedine koncesijske naknade u poslovnim knjigama nisu evidentirana pravodobno i na temelju vjerodostojne i uredne (ovjerene od ovlaštene osobe) knjigovodstvene isprave, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
 Za koncesije iz svoje nadležnosti, Ministarstvo nije Ministarstvu financija dostavilo godišnje Izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara za 2014., koje je trebalo dostaviti do 1. lipnja 2015., što je obveza propisana Zakonom. Godišnje izvješće za 2015. (koje je trebalo dostaviti do 1. lipnja 2016.) je sastavljeno naknadno u tijeku obavljanja revizije te dostavljeno Ministarstvu financija i to: Izvješće vezano uz koncesiju za Zračnu luku Zagreb, s nepotpunim podacima koncem lipnja, a za koncesije na pomorskom dobru, koncem listopada 2016.
 Povjerenstvo za praćenje provedbe Ugovora za Zračnu luku Zagreb, nije imenovano u propisanom roku. Nadležni ministar je donio odluku o osnivanju Povjerenstva 27. siječnja 2014., što je približno dvanaest mjeseci iza propisanog roka. Zakonom propisana izvješća o provedbi Projekta za Zračnu luku Zagreb nisu pravodobno dostavljena Ministarstvu financija.

Izmjenama br. 2 Ugovora za Zračnu luku Zagreb, ugovorene su dodatne pogodnosti kao i zaštite Koncesionara, a rizik od nastupa određenih okolnosti s mogućim štetnim posljedicama, preuzeo je Davatelj koncesije. (točka 2. Nalaza)
4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na unutarnji i međunarodni promet, predlaže strategiju razvoja prometa, zaštitu mora od onečišćenja, morske luke, pomorsko dobro, pomorsko osiguranje i pomorske agencije, luke na unutarnjim plovnim putovima, kopnene robno-transportne centre, zračne luke, prijevozna sredstva osim onih poslova koji ulaze u djelokrug rada drugih ministarstava, inspekcijske poslove iz svoje nadležnosti te elektroničke komunikacije i poštu.

Obavlja poslove vezano uz organiziranje izrade strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa za sve vidove prometa, od posebnog značenja za RH te poslove koji se odnose na sudjelovanje RH u radu tijela EU u područjima iz svoje nadležnosti. Koncem 2015. u Ministarstvu je bilo 716 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva do 21. siječnja 2016. je bio dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić, a od 22. siječnja 2016., zakonski predstavnik je Oleg Butković, dipl. ing. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz državnog proračuna, pomoći iz EU fondova, donacije i vlastiti prihodi. Za 2015. su planirani prihodi te rashodi i izdaci u iznosu 5.430.484.696,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 5.139.918.444,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 5.300.687.556,00 kn te je iskazan manjak prihoda u iznosu 160.769.112,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja je iznosio 88.841.226,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 249.610.338,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 4.939.165.182,00 kn i čine 96,1 % ukupnih prihoda. Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za financiranje poslovanja društava Hrvatske ceste d.o.o. u iznosu 1.879.306.156,00 kn, HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu 469.855.267,00 kn, Hrvatske autoceste d.d. u iznosu 469.855.267,00 kn te za kapitalne pomoći HŽ Infrastrukturi d.o.o. u iznosu 516.000.000,00 kn. Potraživanja koncem 2015. u iznosu 381.650.427,00 kn su za 208.315.060,00 kn ili 120,2 % veća od iskazanih koncem 2014. Odnose se na depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih, za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 173.197.278,00 kn, dane zajmove u iznosu 134.366.433,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 74.086.716,00 kn. Dospjela nenaplaćena potraživanja su iznosila 59.231.837,00 kn, a odnose se na potraživanja za tuđe prihode – koncesije u iznosu 55.921.743,00 kn, potraživanja za nenamjenski utrošena sredstva u iznosu 2.599.541,00 kn (koja su utužena ali još nije donesena presuda), potraživanja po izlaznim računima za obavljene usluge u iznosu 695.326,00 kn (postoji sudska presuda i provodi se ovrha na računu dužnika putem mjesečnih otplata), te potraživanja od Porezne uprave za isplatu po konačnom obračunu poreza na dohodak i više plaćene doprinose u iznosu 15.227,00 kn. Ukupne obveze koncem 2015. u iznosu 448.466.958,00 kn su za 326.798.800,00 kn ili 268,6 % veće od obveza koncem 2014. Vrijednosno su značajnije obveze temeljem sredstava pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 164.968.195,00 kn (prema društvu Hrvatske ceste d.o.o. za naknade iz cijene goriva), ostale tekuće obveze u iznosu 152.214.572,00 kn, koje se u najvećem dijelu (u iznosu 147.401.523,00 kn) odnose na obveze prema državnom proračunu za dane predujmove za EU projekte za provođenje Operativnih programa Promet (zračnog prometa 22.293.892,00 kn, cestovnog prometa 58.287.693,00 kn i željezničkog prometa 66.819.937,00 kn) te obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći u iznosu 117.807.731,00 kn, koje se u najvećem dijelu (u iznosu 111.333.816,00 kn) odnose na obveze za naknade iz cijene goriva prema društvima Hrvatske autoceste d.o.o. (u iznosu 79.321.386,00 kn) i HŽ Infrastruktura d.o.o. (u iznosu 32.012.430,00 kn). Od ukupno iskazanih obveza koncem 2015., na dospjele se odnosi 268.827.971,00 kn. Sve dospjele obveze su podmirene početkom 2016. Najveći dio dospjelih obveza u iznosu 268.435.495,00 kn ili 99,9 % odnosio se je na obveze za naknadu u cijeni goriva za tri društva (Hrvatske autoceste d.o.o. 77.989.098,00 kn, Hrvatske ceste d.o.o. 159.766.254,00 kn i HŽ Infrastruktura d.o.o. 30.680.143,00 kn). Planirana vrijednost nabave za 2015. je iznosila 112.457.040,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave i njegove izmjene i dopune su objavljene na internetskim stranicama Ministarstva u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Ustrojen je registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji sadrži zakonom propisane podatke te je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva.

Godišnje izvješće o javnoj nabavi za 2015. je dostavljeno nadležnom tijelu za sustav javne nabave. Prema navedenom izvješću, u 2015. je zaključeno 13 ugovora i sedam okvirnih sporazuma o nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti 54.630.621,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave je zaključeno devet ugovora, pet okvirnih sporazuma i jedan okvirni sporazum s više gospodarskih subjekata za nabavu roba, usluga i radova u vrijednosti 39.908.214,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave su zaključena tri ugovora za nabavu roba i usluga u vrijednosti 3.497.407,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za nabavu usluga iz Dodatka II. B zaključen je ugovor u vrijednosti 600.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost te okvirni sporazum na temelju ograničenog postupka u vrijednosti 10.625.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn je iznosila ukupno 19.076.071,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma Ministarstvo je tijekom 2015. zaključilo 17 godišnjih ugovora o nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti 19.466.605,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži te usluge održavanja i servisiranja vozila su nabavna kategorija središnje javne nabave. S obzirom da je Ministarstvo za nabavu elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži (usluge telefona, telefaksa i interneta u nepokretnoj mreži) te usluga održavanja i servisiranja vozila u ožujku i listopadu 2014. dostavilo podatke Državnom uredu za središnju javnu nabavu, a do konca 2015. Ured nije proveo postupke javne nabave, usluge telefona, telefaksa i interneta u nepokretnoj mreži su nabavljene od više izvršitelja izravno u vrijednosti 5.870.575,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i usluge održavanja i servisiranja vozila u vrijednosti 749.935,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Revizijom za 2015. utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na nepostupanje prema nalogima ranije obavljene revizije te koncesije, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.